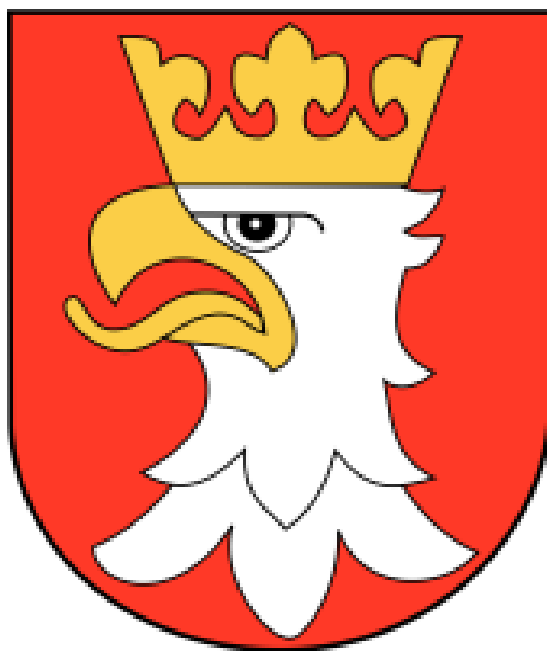

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE KRAKOWSKIM NA LATA 2016-2020

Część II. Plan strategiczny

Kraków, Listopad 2015

Spis treści

I. Wprowadzenie	3
II. Podstawy prawne.....	4
III. Przebieg prac nad Strategią	7
1. Wprowadzenie.....	7
2. Uczestnicy procesu powstawania dokumentu	8
3. Metody pracy.....	9
4. Etapy prac.....	9
IV. Plan strategiczny.....	11
1. Wnioski z diagnozy	11
2. Analiza PESTEL	18
3. Problemy społeczne Powiatu.....	23
4. Priorytety i cele	24
5. Cele i działania	25
Priorytet I: Rodzina	25
Priorytet II: Rynek pracy	27
Priorytet III: Osoby starsze.....	29
Priorytet IV: Osoby niepełnosprawne	30
V. Wdrażanie strategii	31
1. Plan Operacyjny	31
2. Harmonogram wdrażania	43
3. Finansowanie.....	46
V. Monitoring i ewaluacja	46

I. Wprowadzenie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest jednym z fundamentalnych wyrazów realizowanej przez JST polityki społecznej. Jej obligatoryjność określona została w art.16b pkt.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej¹.

Niniejszy dokument został przygotowany zgodnie z wytycznymi ustawy oraz w odpowiedzi na zidentyfikowane problemy społeczne Powiatu Krakowskiego. Dokument ten powstawał przy udziale przedstawicieli Wspólnoty Samorządowej Powiatu Krakowskiego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Krakowskiego została opracowana na okres 2016-2020 i zawiera w sobie zarówno cele i zadania lokalnej polityki społecznej, jak również zagadnienia opisane w Programie Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Programie Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Krakowskiego uwzględnia kontekst teoretyczny i diagnostyczny, jak również potrzeby lokalnej społeczności w zakresie polityki społecznej Powiatu. Dokument jest podstawą do spójnych działań na rzecz osób i rodzin - mieszkańców Powiatu. Działania Strategii koncentrują się na rodzinie i jej różnych fazach rozwoju oraz problemach, uwzględniając szeroki wachlarz zagadnień lokalnej polityki społecznej. Stąd też Strategia uwzględnia zagadnienia edukacji, rynku pracy, mieszkalnictwa, zdrowia i pomocy społecznej.

Strategia priorytetowo traktuje rodzinę i jej potrzeby oraz osoby niepełnosprawne i bezrobotne. Są to trzy komplementarne priorytety Strategii.

Dokument Strategii składa się z sześciu zasadniczych części. W części pierwszej i drugiej opisany jest kontekst teoretyczny, legislacyjny strategii. Część trzecia zawiera opis metodologiczny związany z prowadzonymi pracami. W części czwartej przedstawiony został plan strategiczny, poprzedzony wnioskami z diagnozy społecznej Powiatu Krakowskiego oraz analizą PESTEL. Część piąta opisuje system wdrażania strategii a część szósta poświęcona została systemowi monitorowania i ewaluacji.

¹ Dz.U. z 2015 r. poz. 163.

II. Podstawy prawne

Konstytucja RP² w Preambule przywołuje fundamentalne wartości i zasady, leżące u podstaw realizacji polityk publicznych, w tym polityki społecznej na każdym szczeblu organizacji Państwa. Konstytucja odwołuje się do gwarancji praw obywatelskich, poszanowania wolności i sprawiedliwości, współdziałania władz oraz do zasad pomocniczości, godności człowieka, solidarności oraz sprawności i rzetelności instytucji publicznych. Są to wyznaczniki stanowionego prawa i podejmowanych na jego podstawie działań w zakresie realizacji swobód i obowiązków człowieka i obywatela.

Art. 71 Konstytucji RP wskazuje na dobro rodziny w podejmowanych przez władze publiczne działaniach w ramach prowadzonych polityk gospodarczej i społecznej. Przy tym art.72 wskazuje na dobro dziecka we wszelkich działaniach władz publicznych. Art.69 mówi o tym, że „Osobom niepełnosprawnym władze publiczne udzielają, zgodnie z ustawą, pomocy w zabezpieczaniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej”.

Art. 65 Konstytucji RP zapewnia wolność wyboru i wykonywania zawodu oraz wyboru miejsca pracy. Jednocześnie zobowiązuje władze publiczne do prowadzenia polityki zmierzającej do pełnego, produktywnego zatrudnienia poprzez realizowanie programów zwalczania bezrobocia.

Art. 67 zapewnia prawo do zabezpieczenia społecznego obywateli, a art.68 prawo do ochrony zdrowia. Natomiast art. 70 zapewnia prawo obywatelom dostępu do edukacji (kształcenia) na każdym etapie życia.

Wreszcie art.75 określa obowiązki władz publicznych w zakresie prowadzenia polityki mieszkaniowej, uwzględniającej problematykę bezdomności i dostępności do mieszkań socjalnych.

Wymienione wyżej przepisy stanowią kanon polityki społecznej realizowanej na terenie RP przez władze publiczne na podstawie szczegółowych rozwiązań opisanych w ustawach.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wraz z Programem Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych i Programem Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy opracowane zostały z uwzględnieniem następujących aktów prawnych:

- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1445 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2015 roku poz.163) , wraz z aktami wykonawczymi,

² Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r., Nr 114, poz. 946.

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2011 roku Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2015 roku, poz. 149), wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015, poz. 332 j.t.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1390 j.t.) wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (tj. Dz. U. z 2011 roku Nr 43, poz. 225) wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 roku Nr 231, poz. 1375, z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2015 roku, poz. 1286 j.t.) wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 roku, poz. 124 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 111 j.t.) wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 roku, poz. 583 j.t.)
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2013 roku, poz. 267 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 roku, Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych
- ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 roku Nr 164, poz. 581, j.t.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2014 roku poz. 1118) wraz z aktami wykonawczymi.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Krakowskiego wraz z Programem Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Programem Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy są zgodne z dokumentami programowymi oraz strategicznymi na poziomie unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W szczególności zaś z następującymi dokumentami:

Na poziomie Unii Europejskiej:

- Strategia „Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”. Dokument koncentruje działania na trzech priorytetach. Są to:

- rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną;
- Projekt przewodni: „Młodzież w drodze” - celem projektu jest poprawa wyników i podniesienie atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego na arenie międzynarodowej oraz podniesienie jakości wszystkich poziomów kształcenia i szkolenia w UE, łącząc doskonałość z ideą sprawiedliwości, poprzez wspieranie mobilności studentów i stażystów oraz poprawę sytuacji młodzieży na rynku pracy;
- Projekt przewodni: „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia” - celem projektu jest stworzenie warunków do unowocześnienia rynków pracy w związku z rosnącym poziomem bezrobocia oraz zapewnienie trwałości naszych modeli społecznych;
- Projekt przewodni: „Europejski program walki z ubóstwem” – celem projektu jest zwiększenie świadomości i uznanie praw podstawowych osób ubogich i wykluczonych społecznie, dając im szansę godnego życia i aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym.

Na poziomie krajowym:

- Krajowy Program Reform na rzecz realizacji Strategii „Europa 2020” – celem KPR jest budowa trwałych podstaw wzrostu gospodarczego, przy łączeniu celów unijnych z priorytetami krajowymi. KPR określa zasady realizacji polityk w okresie programowania 2014-2020 i porządkuje system dokumentów strategicznych na poziomie krajowym. W wyniku tego uporządkowania powstał system zarządzania strategicznego krajem, zawierający Długookresową Strategię Rozwoju, Średniookresową Strategię Rozwoju Kraju oraz 9 strategii zintegrowanych;
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego;
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego;
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER);
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej;
- Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017;
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji;
- Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko (wspieranie tworzenia zielonych miejsc pracy).

Na poziomie regionalnym:

- Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego „Małopolska 2020 – Nieograniczone możliwości”, w szczególności:
 - Obszar 1: Gospodarka wiedzy i aktywności
 - Obszar 6: Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne

- 10 Programów strategicznych, w tym szczególnie:
 - Program „Włączenie społeczne”
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego (RPO WM), w szczególności:
 - Oś priorytetowa 3. Przedsiębiorcza Małopolska
 - Oś priorytetowa 6. Dziedzictwo regionalne
 - Oś priorytetowa 8. Rynek pracy
 - Oś priorytetowa 9. Region spójny społecznie
 - Oś priorytetowa 10. Wiedza i kompetencje
 - Oś priorytetowa 11. Rewitalizacja przestrzeni regionalnej
 - Oś priorytetowa 12. Infrastruktura społeczna.

Na poziomie lokalnym:

- Strategia Rozwoju Powiatu Krakowskiego na lata 2013-2020, w szczególności:
 - Obszar 1: Gospodarka, edukacja i rynek pracy
 - Obszar 5: Rozwój miast i terenów wiejskich
 - Obszar 6: Bezpieczeństwo publiczne, ekologiczne i społeczne.

III. Przebieg prac nad Strategią

1. Wprowadzenie

Prace nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych wraz z Programem Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Programem Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy przebiegały zgodnie z przyjętą metodologią prac, zawartą w załączniku do umowy z dnia 28 sierpnia 2015 r. pomiędzy Powiatem Krakowskim a firmą SYNERGIA Jacek Kwiatkowski Szkolenia-Doradztwa-Coaching.

Zastosowana metodologia pracy jest pochodną charakteru i funkcji jakie pełni Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych (SRPS) w zarządzaniu Powiatem. Ze względu na społeczny wymiar Strategii, prowadzono prace z udziałem szerokiego spektrum różnych środowisk związanych z problematyką, którą obejmuje SRPS. Zastosowano wobec tego podejście interdyscyplinarne i wielosektorowe oraz przyjęto metodologię partycypacyjno-ekspercką. Polega ona na łączeniu wiedzy o problemach społecznych, pochodzącej ze środowisk społecznych oraz eksperckiego podejścia do problematyki zarządzania wdrażaniem instrumentów wsparcia i profilaktyki zidentyfikowanych zjawisk społecznych, reprezentowanym przez przedstawicieli instytucji polityki społecznej powiatu, rynku pracy i wykonawcę zamówienia. Dzięki temu uzyskano efekt wzmocnienia trzech eksperckich punktów widzenia. Charakteryzuje to schemat poniżej.

2. Uczestnicy procesu powstawania dokumentu

Uczestnikami prac nad SRPS byli przedstawiciele³:

- Rady Powiatu Krakowskiego
- Starostwa Powiatowego w Krakowie, w tym:
 - Zarządu Powiatu
 - Wydziałów: Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich, Edukacji
 - Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR)
 - Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego (UP PK)
- Jednostek organizacyjnych Powiatu, w tym:
 - Domów Pomocy Społecznej, świetlic środowiskowych, Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ), placówek opiekuńczo-wychowawczych, Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności
 - Powiatowej Rady Rynku Pracy
 - Komendy Powiatowej Policji
 - Komendy Powiatowej Straży Pożarnej
- Gmin Powiatu Krakowskiego, w tym:
 - Ośrodków Pomocy Społecznej
 - Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Szkolnictwa ponadgimnazjalnego Powiatu
- Środowisk gospodarczych
- Organizacji społecznych z terenu powiatu

³ Pełna lista uczestników prac stanowi załącznik

- Sfery nauki.

3. Metody pracy

SRPS powstawała z zastosowaniem następujących metod:

- Badania społeczne – ankiety otwarte (on-line) i audytoryjne, wywiady pogłębione z przedstawicielami różnych środowisk Powiatu;
- Badania statystyczne – na podstawie danych udostępnionych przez Powiat, gminy oraz pozyskane ze statystyki ogólnej (państwowej);
- Panele eksperckie – składające się z przedstawicieli Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowego Urzędu Pracy, przedstawicieli władz Powiatu, sfery edukacji;
- Warsztaty – spotkania zespołu strategicznego składającego się z przedstawicieli środowisk społecznych Powiatu zajmujących się działalnością w zakresie polityki społecznej; spotkania prowadzone metodami twórczymi (kreacyjnymi);
- Wysłuchanie publiczne – otwarte spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami Powiatu, zainteresowanymi instytucjami, środowiskami, organizacjami społecznymi, wyznaniowymi, charytatywnymi itp. na temat założeń SRPS;
- Konsultacje społeczne – on line poprzez stronę internetową Powiatu;
- Praca twórcza – eksperckie przygotowywanie i opracowanie materiałów, redakcja tekstów, itp.

4. Etapy prac

Prace nad SRPS i pozostałymi dokumentami przebiegały w czterech etapach.

Prace prowadzone były według następującego harmonogramu.

Etap I: przygotowanie procesu (28.08-10.09.2015r.)

- Szczegółowe zaplanowanie procesu
- Przygotowanie logistyczne
- Powiadomienie interesariuszy o rozpoczęciu prac
- Powołanie Zespołu roboczego
- Przygotowanie prac analityczno-diagnostycznych (struktura zbieranych danych, ustalenia dotyczące źródeł danych, określenie systemu zbierania danych, przygotowanie kwestionariuszy badawczych)

Prace prowadzone w ścisłej współpracy z przedstawicielami Zarządu Powiatu oraz przedstawicielami PCPR, UPPK.

Etap II – diagnoza stanu (1.09-12.10.2015 r.)

- Zbieranie danych zastanych – statystyki Powiatu i Gmin
- Zbieranie danych statystyki ogólnej – GUS
- Opracowanie raportu z analizy
- Prowadzenie badań ankietowych (on-line) – dotyczyły zbierania informacji o istotnych problemach społecznych, wniosków w zakresie rozwiązywania problemów społecznych itp. Wzór ankiety w załączeniu. Badania prowadzone były wśród mieszkańców w dniach 10-16.09.2015 r.
- Panele eksperckie z przedstawicielami PCPR, UPPK, Wydziału Edukacji – przedmiotem badań była identyfikacja kluczowych problemów związanych z polityką społeczną na terenie Powiatu oraz możliwych rozwiązań i działań w zakresie przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym. Panele eksperckie odbywały się w dniach 8-10.09.2015 r.
- Przygotowanie raportu z badań ankietowych, kwestionariuszowych i paneli eksperckich
- Przygotowanie diagnozy stanu – 12.10.2015 r.

Etap III – planowanie (21.09-12.10.2015 r.)

- Przeprowadzenie 2 spotkań Zespołu ekspertów – prace warsztatowe poświęcone następującym zagadnieniom:
 - Spotkanie I (21.09.2015 r.):
 - Prezentacja diagnozy stanu
 - Analiza problemów kluczowych w zakresie polityki społecznej Powiatu
 - analiza PESTEL (Analiza otoczenia ze względu na sześć kluczowych obszarów: polityczny, ekonomiczny, społeczny, technologiczny, środowiskowy i legislacyjny)⁴
 - Określenie priorytetów strategicznych
 - Spotkanie II (5.10.2015 r.):
 - Prezentacja analizy PESTEL
 - Precyzowanie celów strategicznych i operacyjnych
 - Ustalanie kierunków interwencji
 - Określenie mierników
 - Przygotowanie banku pomysłów na projekty realizujące strategię
- Opracowanie materiałów z etapu planistycznego – przygotowanie roboczej wersji SRPS wraz z dokumentami programowymi
- Uzgodnienia wersji roboczej SRPS i dokumentów programowych z władzami Powiatu.

⁴ Pomiędzy spotkaniami 1 i 2 analiza PESTEL została poddana rangowaniu.

Etap IV – przygotowanie dokumentu końcowego (21.10-15.12.2015 r.)

- Przygotowanie konsultacji społecznych
- Przeprowadzenie konsultacji społecznych – wysłuchanie publiczne z udziałem przedstawicieli władz Powiatu Krakowskiego, instytucji polityki społecznej i rynku pracy Powiatu, mieszkańców, organizacji społecznych itp. (21.10.2015 r.)
- Przygotowanie raportu z konsultacji społecznych
- Uzgodnienie z przedstawicielami Powiatu zakresu zmian w dokumencie na podstawie zgłoszonych i przyjętych w toku konsultacji wniosków
- Przygotowanie dokumentu końcowego i przekazanie go Zarządowi Powiatu.

IV. Plan strategiczny

Plan strategiczny powstał w wyniku prac diagnostycznych oraz warsztatowych. Na jego konstrukcję składają się wnioski z prowadzonych prac oraz antycypowane zjawiska społeczne i gospodarcze, jakich spodziewać się można w przyszłości.

1. Wnioski z diagnozy

Diagnoza problematyki społecznej Powiatu Krakowskiego wskazuje na następujące elementy:

1. W 2014 r. Powiat Krakowski zamieszkiwało 268 517 osób, co stanowiło 7,97% mieszkańców województwa małopolskiego. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat, tj. 2010-2014 obserwowano **wzrost liczby mieszkańców powiatu krakowskiego** (o 9,2 tys. mieszkańców) a **tempo wzrostu liczby mieszkańców** w analizowanym okresie - **plus 3,6% - było wyższe niż dla całego województwa małopolskiego**, które w tym okresie było ujemne i wynosiło minus 0,9%.
2. **Ponad 80% mieszkańców powiatu to ludność terenów wiejskich.** Najliczniejszymi pod względem liczby mieszkańców gminami w powiecie są: Skawina (16,06% mieszkańców całego powiatu), Krzeszowice (12,09%) i Zabierzów (9,43%), a do najmniej zaludnionych należą: Sułoszowa - 2,16%, Igołomia-Wawrzeńczyce - 2,87% i Iwanowice - 3,32% ogólnej liczby mieszkańców powiatu. W ostatnich pięciu latach **obserwuje się dodatnie ogólne saldo migracji (wewnętrznej i zagranicznej) w powiecie krakowskim**, co oznacza, że corocznie w powiecie więcej osób się osiedla niż wymeldowuje na stałe.
3. Struktura wiekowa ludności Powiatu Krakowskiego ulega zmianom - zmniejsza się odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym, tj. w wieku 0-17 lat. **Odsetek dzieci i młodzieży obniżył się z 20,3% w 2010 r. do 19,8% w 2014 r.** Zwiększa się odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyzn w wieku 65 lat i więcej oraz kobiet w wieku 60 lat i więcej. **Na koniec 2014 r. odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym wynosił 17% ludności powiatu i był o 13% wyższy w porównaniu z 2010 r.**
4. **Proces starzenia się mieszkańców Powiatu Krakowskiego jest mniej zaawansowany niż mieszkańców całego województwa.** Świadczy o tym **wskaźnik starzenia się ludności** określający liczbę osób w wieku poprodukcyjnym przypadających na 100 osób

w wieku przedprodukcyjnym, który w 2014 r. wyniósł 86 osób, podczas gdy ten sam wskaźnik w województwie małopolskim ukształtował się na poziomie 95. Według prognoz demograficznych do 2030 r. odsetek mieszkańców powiatu w wieku przedprodukcyjnym osiągnie poziom 17%, a co piąty mieszkaniec powiatu będzie w wieku poprodukcyjnym (19,2%).

5. Powiat Krakowski **charakteryzuje niższy – niż dla całego województwa małopolskiego - wskaźnik liczby podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 10 tys. ludności** (w 2014 r. 1045 podmiotów, w województwie - 1059). **Ponad 96% wszystkich podmiotów gospodarczych stanowią firmy jednoosobowe i mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające 0-9 pracowników. W strukturze przedsiębiorstw dominuje branża handlowa - prawie 28% wszystkich podmiotów działających w powiecie.** Dominacja tej branży w ogólnej liczbie funkcjonujących przedsiębiorstw w powiecie może przekładać się na niższy stopień innowacyjności gospodarki oraz niższą skłonność do generowania trwałych miejsc pracy.
6. **Najwięcej mieszkańców Powiatu Krakowskiego zatrudnionych jest w rolnictwie (30,4% wszystkich pracujących w 2013 r.).** Drugim pod względem liczebności zatrudnienia sektorem w powiecie jest przemysł i budownictwo – 26,6% ogółu zatrudnionych. W sektorze obejmującym takie branżę, jak m.in. handel; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia, pracuje 22,5% zatrudnionych. Prawie co piąty mieszkaniec powiatu (19,4%) pracuje w sektorze usługowym.
7. W Powiecie Krakowskim **dostrzega się niewystarczającą liczbę placówek sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku 0-3 lat, pomimo rosnącej ich liczby (z 1 placówki w 2010 r. do 10 placówek w 2014 r.).** Odsetek dzieci w wieku 0-3 lata w Powiecie Krakowskim objętych opieką w żłobkach jest nadal dwukrotnie niższy niż średnia dla województwa małopolskiego: na koniec 2014 r. **w powiecie 2,3% dzieci w wieku 0-3 lata objętych było opieką w żłobkach przy wskaźniku 5,2% w województwie małopolskim.**
8. **Wzrasta dostępność miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego w powiecie,** o czym świadczy wskaźnik liczby dzieci w wieku 3-5 lat przypadających na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego. W 2010 r. wskaźnik ten dla powiatu wynosił 1,72 (w woj. małopolskim 1,38), a na koniec 2013 r. - 1,44 (1,25 w całym woj. małopolskim). **Na przestrzeni ostatnich pięciu lat liczba przedszkoli w Powiecie Krakowskim zwiększyła się (z 62 przedszkoli w 2010 r. do 93 przedszkoli w 2014r.).** Prawie 40% wszystkich przedszkoli działających na terenie powiatu (37 placówek) jest prowadzonych przez samorząd gminny.
9. Powiat Krakowski charakteryzuje się dobrze rozwiniętą siecią placówek oświatowych prowadzących edukację na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym. **Wzrasta zainteresowanie wśród młodzieży kształceniem zawodowym.** W roku szkolnym 2014/2015 we wszystkich placówkach edukacyjnych dla młodzieży prowadzonych przez Powiat Krakowski naukę podjęło 740 uczniów w pierwszych klasach (o 19 uczniów więcej niż w roku szkolnym 2013/2014), w tym **prawie 80% młodzieży przystąpiło do nauki w szkołach zawodowych (591 uczniów).** Szkoły

- zawodowe reagują na potrzeby rynku pracy odnośnie zapotrzebowania na określone kwalifikacje zawodowe otwierając nowe kierunki kształcenia, np.: technik mechatronik, monter mechatronik, opiekun osoby starszej, technik obsługi turystycznej.
10. Istotnym czynnikiem charakteryzującym bezrobocie w Powiecie Krakowskim jest jego dynamika, którą odzwierciedla **wysoki roczny napływ do rejestrowanego bezrobocia** (11 848 osób w 2014 roku) przy jednoczesnym wzrastającym odpływie z 12 849 osób w 2010 roku do 13 675 osób w 2014 roku. Na utrzymującą się tendencję wzrostu odpływu z rejestrowanego bezrobocia znaczący wpływ ma duża alokacja środków Funduszu Pracy oraz EFS przeznaczonych na aktywizację zawodową osób bezrobotnych oraz znaczący **wzrost liczby pozyskanych ofert pracy przypadających na jednego bezrobotnego** (z 0,64 w 2010 roku do 1,4 na koniec I półrocza 2015 roku).
 11. W 2014 roku łączna liczba bezrobotnych przypadających na jednego doradcę zawodowego wyniosła **1 810 osób**, jednocześnie w tym okresie na jednego pośrednika pracy przypadało 71 przedsiębiorców współpracujących z urzędem.
 12. Wśród bezrobotnych mieszkańców Powiatu Krakowskiego **osoby w wieku największej mobilności zawodowej, tj. 18-44 lata, stanowiły 63% ogółu bezrobotnych** na koniec I półrocza 2015 r. **Największe trudności ze znalezieniem pracy mają osoby legitymujące się wykształceniem zawodowym – 53,4% wszystkich bezrobotnych** (w tym z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 28,4%, a policealnym i średnim zawodowym - 25%; dane na koniec I półrocza 2015 r.). **37,19% populacji bezrobotnych w powiecie to osoby pozostające bez pracy przynajmniej 12 miesięcy, w tym co piąty bezrobotny (21,35%) nie pracuje od co najmniej 24 miesięcy.**
 13. W latach 2010-2015 w strukturze **osób bezrobotnych dominowały osoby długotrwale bezrobotne**. Odsetek osób pozostających bez pracy przynajmniej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych na **przestrzeni ostatnich pięciu lat wzrósł z 36,96% w 2010 roku do 37,2% na koniec I półrocza 2015 roku**, co może skutkować wykluczeniem z rynku pracy.
 14. Powiat Krakowski **odnotowuje spadkową tendencję liczby osób pozostających bez pracy, stopa bezrobocia w powiecie krakowskim spadła z 11,4% w 2010 r. do poziomu 7% na koniec czerwca 2015 r.** (w województwie małopolskim stopa bezrobocia wynosi 8,8%).
 15. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych z terenu powiatu na koniec I półrocza 2015 roku **6259 osób miało ustalony profil pomocy, z czego 33,57% stanowiły osoby najbardziej oddalone od rynku** (z ustalonym III profilem pomocy). Profilowanie pomocy obrazuje zjawisko wykluczenia nie tylko przez pryzmat długotrwałego bezrobocia.
 16. **Niski wskaźnik przedsiębiorców współpracujących z urzędem** – zaledwie 2 411 podmiotów gospodarczych z terenu Powiatu Krakowskiego współpracowało z urzędem pracy (dane za okres 2012-2015 – opracowanie własne UPPK). Byli to głównie pracodawcy z działalności: handel detaliczny z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi, roboty budowlane specjalistyczne, edukacja, handel hurtowy

- i detaliczny pojazdami samochodowymi, handel hurtowy z wyłączeniem pojazdów samochodowych, co ma znaczący wpływ na portfel ofert pracy jakimi dysponuje urząd.
17. **Zjawisko „bezrobocia rodzinnego”,** czyli sytuacji, w której dwóch lub więcej członków rodziny jest zarejestrowanych jako osoba bezrobotna, **w Powiecie Krakowskim należy do jednego z najniższych w województwie małopolskim.** Na koniec 2013 r.⁵ „bezrobocie rodzinne” dotyczyło 19,2% zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie. Oznacza to, że **prawie co piąty bezrobotny w tym roku zamieszkiwał gospodarstwo domowe, w którym dwie lub więcej osób pozostaje na bezrobociu.**
 18. Na koniec I półrocza 2015 r. w powiecie krakowskim **udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych wśród ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych wyniósł 6%** (w roku 2010 r. wskaźnik ten wynosił 3,8%). Najwięcej osób niepełnosprawnych jest z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 36%. Prawie połowa osób bezrobotnych niepełnosprawnych, tj. 47%, jest bez pracy powyżej 12 miesięcy.
 19. Według wyników ostatniego spisu powszechnego w 2011 roku (NSP 2011) w Powiecie Krakowskim mieszkało **74,5 tys. rodzin.** Wśród ogółu rodzin w powiecie **39,4 tys. rodzin to rodziny z dziećmi na utrzymaniu do 24 r.ż. (53%),** a 18,1 tys. – rodziny bez dzieci w tym wieku (24%). We wszystkich rodzinach odnotowano **64,8 tys. dzieci na utrzymaniu do 24r.ż. . Co czwarta rodzina w powiecie (26%) to samotni rodzice z dziećmi (15,1 tys. rodzin).**
 20. Według danych NSP 2011 w Powiecie Krakowskim żyje **4,4 tys. rodzin wielodzietnych, tj. posiadających co najmniej troje dzieci (3+) - stanowią 7,69% rodzin z dziećmi** (wskaźnik ten w województwie małopolskim kształtował się na poziomie 14,7%). Rodzin z co najmniej czwórką dzieci (4+) było 1,7% ogółu rodzin z dziećmi w powiecie. **W porównaniu do danych z poprzedniego spisu powszechnego z 2002 r., nastąpił wzrost bezwzględnej liczby rodzin z dziećmi o 3% (z 38,4 tys. rodzin do 39,4 tys.).** Podkreślić należy znaczący spadek liczby dzieci w rodzinach wielodzietnych (3+) - **w ciągu dekady liczba rodzin 3+ spadła o prawie 3 tys. (2983 rodzin), czyli o 40,2%.** Jednocześnie ze spadkiem liczebności rodzin 3+ nastąpił **wzrost liczebności małych rodzin, czyli z jednym dzieckiem (o 16,5%) i z dwojgiem dzieci (o prawie 5%).**
 21. **W Powiecie Krakowskim na przestrzeni dekady liczba dzieci w rodzinach zmniejszyła się z 70,8 tys. dzieci w 2002 r. do 64,8 tys. w 2011 r.** mimo, że w okresie tym nastąpił wzrost liczby rodzin z dziećmi w ogóle. Jest to efekt istniejącego trendu wśród rodzin odnoszącego się do posiadania tylko jednego dziecka oraz coraz rzadszych decyzji o powiększeniu rodzin do dwójki lub większej liczby dzieci.
 22. W Powiecie Krakowskim **świadczeniami pomocy społecznej w 2014 r. objęto 4,3% mieszkańców powiatu** (odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej w całym województwie małopolskim wynosi 6,8%). **Osoby długotrwale korzystające z pomocy, tj. osoby, które w ciągu ostatnich 3 lat (36 miesięcy) były zarejestrowane w systemie świadczeń pomocy społecznej przez co najmniej 18 miesięcy, stanowiły**

⁵ Brak danych za 2014 r.

45,7% wszystkich świadczeniobiorców, rodziny wielodzietne – 37,8%, rodziny niepełne – 26,3%, rodziny emerytów i rencistów – 20,9%, dzieci i młodzież w wieku 7-24 lata – 6,1%. Sytuacja w zakresie odsetka mieszkańców powiatu korzystających ze świadczeń pomocy społecznej jest zróżnicowana terytorialnie. Najmniej korzystna sytuacja występuje w gminach: Igołomia-Wawrzeńczyce (11,37% mieszkańców jest objętych świadczeniami), Sułoszowa (7,37%), Słomniki (6,8%) i Michałowice (5,89%). Warto dodać liczba osób korzystających ze świadczeń w tych gminach wzrosła w porównaniu z 2010 r.

23. **Najbardziej istotnym i powszechnym powodem przyznawania pomocy społecznej w Powiecie Krakowskim jest ubóstwo: 57,5% mieszkańców ubiega się o pomoc z tego tytułu** (dane za 2014r.). Kolejnym problemem, z jakim borykają się mieszkańcy powiatu jest **długotrwała lub ciężka choroba - 47,08% świadczeniobiorców.** Na trzecim miejscu pod względem ilości przyznanej pomocy jest **bezrobocie - 35,8% osób korzystających z pomocy.** Jedna trzecia, tj. **33,2% osób** korzysta z pomocy społecznej z powodu **bezzadności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.** Ten czynnik zasługuje na szczególną uwagę gdyż jego skala pogłębiła się najbardziej, tj. o 7,7 pkt. proc. na przestrzeni ostatnich pięciu lat.
24. **Świadczenia pieniężne w 2014 r. dotyczyły średnio 81,5% ludności powiatu objętej pomocą społeczną** (w województwie małopolskim wskaźnik ten wynosił 73,95%). Rzadziej przyznawane były świadczenia niepieniężne – przeciętnie ponad 53,13% ludności objętej pomocą społeczną było ich beneficjentami.
25. W 2014 r. **20% wszystkich mieszkańców w Powiecie Krakowskim objętych pomocą państwa w zakresie dożywiania stanowiły dzieci.** Największy odsetek dzieci korzystających z tej formy pomocy w ogólnej liczbie osób objętych wsparciem występował w gminach: Skawina - 31% i Sułoszowa – 29%. Wskaźnik powyżej średniej dla powiatu zanotowały także gminy: Wielka Wieś (25%), Michałowice (24%), Iwanowice (23%), Liszki (22%), Kocmyrzów-Luborzyca (21%). **Wśród dzieci będących w wieku szkolnym** (tj. uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej) **45% dzieci w powiecie krakowskim korzysta z darmowych posiłków,** a największy odsetek uczniów objętych wsparciem w postaci posiłków zanotowały gminy: Sułoszowa-84%, Jerzmanowice-Przeginia-83% i Igołomia-Wawrzeńczyce-82%.
26. **W rodzinnej pieczy zastępczej wychowuje się 72% wszystkich dzieci objętych systemem pieczy zastępczej,** a 28% przebywa w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu krakowskiego na przestrzeni ostatnich trzech lat utrzymuje się na podobnym poziomie, podobnie jak liczba dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych. **Ponad 60% przypadków umieszczenia dzieci poza biologiczną rodziną jest spowodowana bezradnością w sprawach opiekuńczo - wychowawczych oraz uzależnieniem rodziców od różnych używek,** a tylko 20% wynika z sieroctwa i półsieroctwa dziecka.
27. Zarówno wśród wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, jak i placówki opiekuńczo-wychowawcze, **dominującą formą pomocy jest wsparcie na kontynuowanie nauki** (korzysta z tego 60% wychowanków rodzin zastępczych

- i 64% wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych). **Zwiększa się także odsetek wychowanków korzystających z pomocy finansowej na usamodzielnienie** – z tej formy wsparcia w 2014 r. skorzystało prawie 23% osób opuszczających rodziny zastępcze i 20,5% wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.
28. Według danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r. w **Powiecie Krakowskim osoby niepełnosprawne stanowiły 13% mieszkańców powiatu, co plasuje powiat na 6 miejscu w województwie pod względem odsetka osób niepełnosprawnych. Mieszkańcy niepełnosprawni prawnie**, tj. ci, którzy posiadali odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony (niezależnie od tego czy wydane do celów rentowych, czy pozarentowych), **stanowili 9,73% ludności powiatu**. Natomiast **osoby niepełnosprawne biologicznie**, czyli takie, które nie posiadały orzeczenia, ale odczuwały całkowicie, poważnie lub umiarkowanie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych dla ich wieku, **stanowiły 3,27% ludności powiatu**.
29. Analiza danych Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności wskazuje na **wzrastającą liczbę wydawanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności**, przy czym **liczba wniosków w sprawie orzeczenia o ustalenie stopnia niepełnosprawności jest prawie 10-krotnie wyższa od liczby wniosków o ustalenie niepełnosprawności**. Można się zatem spodziewać w przyszłości wzrostu liczby osób korzystających z pomocy społecznej. W 2014 r. wśród osób niepełnosprawnych w Powiecie Krakowskim **osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności stanowiły 16,2%, osoby z orzeczonym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności - 57,4%, a z lekkim – 26,4%**.
30. Uzyskanie odpowiedniego zatrudnienia było najczęściej wskazywanym powodem wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (29% wszystkich wniosków w 2014 r.). **Prawie co czwarty wnioskodawca (23,5%) ubiegał się o orzeczenie stopnia niepełnosprawności ze względu na korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, w tym m.in. korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych**. Na trzecim miejscu znalazły się wnioski o wydanie kart parkingowych dla **osoby niepełnosprawnej lub dla uprawnionej placówki (19% wnioskodawców)**. Z kolei dla **15% osób** ubiegających się o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności **najistotniejszym powodem był zasiłek pielęgnacyjny**.
31. **Zasiłek pielęgnacyjny był główną przyczyną ubiegania się o ustalenie niepełnosprawności dla 54% wniosków składanych przez opiekunów osób niepełnosprawnych do 16 roku życia, a 37% wnioskodawców ubiegało się o świadczenia pielęgnacyjne dla niepełnoletniej osoby niepełnosprawnej**.
32. Wśród wsparcia ze środków PFRON, **największe zapotrzebowanie jest na dofinansowanie ze środków PFRON zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (40% składanych wniosków w 2014 r.) oraz dofinansowanie udziału w turnusach rehabilitacyjnych (26% wniosków)**. Liczba wniosków z przeznaczeniem na zakup sprzętu rehabilitacyjnego oraz likwidację barier

(architektonicznych lub w komunikowaniu się i technicznych) oscyluje na poziomie około 25% składanych wniosków.

33. **Wskaźnik zagrożenia przestępczością w Powiecie Krakowskim, mierzony liczbą stwierdzonych przestępstw na 1000 ludności w ostatnich trzech latach zmniejszył się z 19,9% w 2010 r. do 14,3% w 2014 r.** Najwięcej popełnionych przestępstw miało charakter kryminalny (11 przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) oraz przeciwko mieniu (7 przestępstw).
34. **Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej w okresie ostatnich dwóch lat oraz w pierwszym półroczu 2015 r. w Powiecie Krakowskim wykazywała tendencję malejącą. Największa liczba interwencji w rodzinie wstępuje na terenach wiejskich (80% przypadków).** Wśród osób pokrzywdzonych widać bardzo wyraźną przewagę kobiet (62% spraw) oraz dzieci (28% spraw). Wśród sprawców przemocy domowej oraz liczby sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu, w zdecydowanej większości przeważają mężczyźni. W 2014 r. ze specjalistycznej pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Krakowie skorzystało łącznie 242 mieszkańców powiatu, w tym 69,8% kobiet.
35. W Powiecie Krakowskim **na jednego pracownika socjalnego w 2014 roku przypadało średnio 2098 mieszkańców**, przy 1976 mieszkańców w województwie małopolskim. Wskaźnik ten lokuje powiat krakowski na siódmej pozycji wśród powiatów w województwie małopolskim. W 6 gminach powiatu wskaźnik ten jest niższy niż 2000 mieszkańców na 1 pracownika socjalnego a najniższy wskaźnik miały gmina: Skała – 1495 mieszkańców przypadających na 1 mieszkańca oraz Wielka Wieś – 1580.
36. **Ponad 80% pracowników socjalnych w ośrodkach pomocy społecznej w Powiecie Krakowskim (80,32%) legitymuje się wyższym wykształceniem przy średniej 63,81% dla całego województwa małopolskiego. Ten wskaźnik plasuje Powiat Krakowski na pierwszym miejscu wśród wszystkich powiatów województwa małopolskiego pod względem poziomu wykształcenia pracowników socjalnych.**
37. **Udział pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej w Powiecie Krakowskim posiadających I stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny w ogólnej liczbie pracowników socjalnych wynosił w 2014 r. 14,96% przy średniej dla województwa małopolskiego wynoszącym 25,63%. Ale już niecałe 5% pracowników socjalnych w Powiecie Krakowskim posiada II stopień specjalizacji zawodowej pracownika socjalnego (średnia dla całego województwa małopolskiego wynosi 6,13%).**
38. **Powiat Krakowski dysponuje zróżnicowaną infrastrukturą wspierającą mieszkańców w przewyżnianiu trudnych sytuacji życiowych i rodzinnych, niejednokrotnie sprofilowaną na pomoc konkretnym grupom osób odbiorców. Na terenie powiatu funkcjonuje m.in. 9 Domów Pomocy Społecznej, w których mieszka łącznie 858 osób (5 z nich prowadzonych jest przez Powiat Krakowski), 3 Powiatowe Ośrodki Wsparcia – Środowiskowe Domy Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi (wszystkie prowadzone przez organizacje pozarządowe wybrane w drodze otwartego**

konkursu ofert na zadanie zlecone), **5 Warsztatów Terapii Zajęciowej** również prowadzone przez organizacje pozarządowe, **4 placówki opiekuńczo-wychowawcze**, w tym 3 prowadzone przez Powiat Krakowski.

39. Mieszkańcy powiatu znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej wsparcia udzielane jest m. in. poprzez interwencję kryzysową i poradnictwo specjalistyczne. Zadanie to jest realizowane przez **Ośrodek Interwencji Kryzysowej** w Krakowie przy ul. Radziwiłłowskiej 8b na mocy porozumienia Powiatu Krakowskiego z Gminą Miejską Kraków. W 2014 r. w Powiecie Krakowskim utworzono **1 mieszkanie chronione przy DPS Karniowice z 3 miejscami**, m.in. dla osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą, placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne.
40. **Brakuje w powiecie placówki wsparcia dziennego (opieki tymczasowej)**, oferującej możliwość skorzystania z rehabilitacji społecznej i zawodowej, **szczególnie osobom, które posiadają znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności**, a obserwuje się **wzrost zainteresowania wśród osób niepełnosprawnych różnego rodzaju formami rehabilitacji społecznej**.
41. W Powiecie Krakowskim **słabo rozbudowana jest infrastruktura pomocowa w formie podmiotów ekonomii społecznej**. W powiecie znajduje się jeden z sześciu w Małopolsce **Zakład Aktywizacji Zawodowej (ZAZ)** będący jednostką organizacyjną Bonifraterskiej Fundacji Dobroczynnej (do końca 2013 r Fundacja nosiła nazwę Konwent OO. Bonifratrów pw. Św. Józefa). Działa również **1 Klub Integracji Społecznej w Zielonkach**. **Nie ma natomiast Centrum Integracji Społecznej (CIS)**. Na terenie powiatu funkcjonują tylko **2 spółdzielnie socjalne** (w całym województwie jest ich 91).

2. Analiza PESTEL

Analiza PESTEL jest analizą strategiczną służącą do diagnozy otoczenia. Analiza PESTEL umożliwia ustalenie wyczerpującej listy czynników mających wpływ na powodzenie lub porażkę strategii. Stanowi układ odniesienia czynników mających na wpływ na przyjmowaną strategię. Za jej autora uważany jest Francis Aguilar, profesor Harvardu, który zaprezentował pierwszą wersję tego narzędzia w swojej książce z 1967 roku „*Scanning the Business Environment*”. Uniwersalność i prostota zastosowania tej metody analizy strategicznej otoczenia powoduje, że analiza PESTEL jest jednym z najpopularniejszych sposobów analizowania otoczenia organizacji.

Analiza PESTEL jest narzędziem oceny całościowej i wielowariantowej, pozwala określić wpływ czynników otoczenia na wdrażane strategie i prawidłowo je sformułować.

Klasyczna analiza PEST opiera się na czterech płaszczyznach:

- P (*Political*) – polityczna
- E (*Economical*) – ekonomiczna
- S (*Social*) – społeczna

- T (*Technological*) – technologiczna

Analiza PESTEL jest rozszerzeniem analizy PEST o dwie dodatkowe płaszczyzny:

- E (*Ecological*) – ekologiczna (środowiskowa)
- L (*Law*) – regulacje legislacyjne (prawnych)

W trakcie opracowywania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim przyjęto metodologię pracy nad analizą PESTEL obejmującą następujące etapy:

- Identyfikację czynników, czyli trendów i zjawisk – obecnych i spodziewanych
- Klasyfikację zidentyfikowanych czynników do poszczególnych grup czynników
- Ocenę wpływu czynników na politykę społeczną Powiatu oraz prawdopodobieństwa wystąpienia trendów i zjawisk⁶

W poniższym zestawieniu, w każdym z sześciu obszarów analizy PESTEL, kolorem zielonym zaznaczono te czynniki, które w wyniku rangowania zostały uznane za pozytywne, a ich prawdopodobieństwo wystąpienia jest duże (ocena co najmniej plus 1), natomiast kolorem czerwonym zaznaczono te czynniki, które w wyniku rangowania zostały uznane za negatywne przy dużym prawdopodobieństwie ich wystąpienia (ocena minus 1 i niżej).

Czynniki Polityczne

Czynniki	Wpływ
Podział kompetencji pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego i pomiędzy jednostkami organizacyjnymi	1,76
Współpraca pomiędzy jednostkami zajmującymi się polityką społeczną w zakresie wymiany informacji	0,65
Znaczący wzrost kwoty minimalnego wynagrodzenia	0,59
Zmiana systemu finansowania żłobków	0,29
Dyskusja o wieku emerytalnym	0,06
Nierealizowanie zadań ustawowych przez samorząd	-0,47
Brak kontynuacji podjętych działań przez różne ośrodki władzy	-0,71
Brak długofalowych celów Państwa i wizji rozwoju	-0,82
Brak standardów finansowania zadań	-0,82
Polityka organizacyjna systemu edukacji – postępująca prywatyzacja	-0,88
Przedwyborcze obietnice a ich realizacja	-0,88
Słaba komunikacja pomiędzy jednostkami organizacyjnymi	-0,88
Sprzeczności polityczne - nieumiejętność porozumienia	-1,24

⁶Ocena wpływu została dokonana przy użyciu dwóch kryteriów:

- Siły oddziaływania w skali od -2 do +2, gdzie: - 2 stanowi negatywny wpływ a +2 – zdecydowanie pozytywny wpływ na określone zjawisko. 0 przypisane zostało czynnikom o neutralnym charakterze.
- Prawdopodobieństwo wystąpienia w skali od 0 do 1, gdzie 0 zarezerwowane jest dla zjawisk nieprawdopodobnych, zaś 1 – dla zjawisk pewnych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

Brak strategii postępowania władz centralnych wyrażająca się brakiem finansowania zadań zleczanych samorządom	-1,29
Brak polityki Państwa dotyczącej polityki społecznej	-1,41
Dokładanie zadań dla gmin bez dofinansowania i pokazania źródeł finansowania (na poziomie powiatu/gmin)	-1,47

Czynniki Ekonomiczne

Czynniki	Wpływ
Wykorzystanie środków Unii Europejskiej	1,76
Kondycja lokalnej gospodarki - konkurencyjność przedsiębiorstw	0,65
Wzrost wynagrodzeń na rynku pracy	0,59
Zmiana kryteriów dochodowych w pomocy społecznej (urealnienie, dostosowanie do rzeczywistej sytuacji osoby ubiegającej się o pomoc)	0,29
Bliskość Krakowa i migracja wewnętrzna mieszkańców powiatu (miejsca pracy w Krakowie, lepsze zarobki)	0,06
Strefy ekonomiczne na terenie powiatu	-0,47
Biznes a praktyczna nauka zawodu	-0,71
Zmniejszenie kosztów utrzymania pracownika	-0,82
Zamożność gospodarstw domowych	-0,82
Sposób podziału środków na zadania i ich wykorzystanie	-0,88
Emigracja zarobkowa	-0,88
Warunki do prowadzenia firmy	-0,88
Polaryzacja zarobków	-1,24
Brak dochodów własnych powiatu	-1,41
Polityka podatkowa – przepisy dające możliwość mieszkania na terenie powiatu i płacenia podatków innemu samorządowi	-1,47
Niskie zarobki	-1,29
Szara strefa (także w rozumieniu jako obyczaj społeczny)	-1,47
Brak spójności pomiędzy rynkiem pracy a systemem edukacji	-1,53

Czynniki Technologiczne

Czynniki	Wpływ
Możliwość rozwoju funkcji poznawczych – wzrost dostępu do informacji i wiedzy dzięki nowym technologiom informatycznym	1,59
Wpływ technologii na kulturę - zwiększenie zasobów i ich dostępność	1,56
Wzrost jakości kształcenia w wyniku nowych technologii	1,38
Nowe kanały komunikacji z mieszkańcami (portale społecznościowe), możliwość przekazania szybkiej informacji do mieszkańca (dostępna, przejrzysta, zrozumiała)	1,24
Technologia w służbie pomocy osobom starszym	1,24
Telepraca	0,68
Telemedycyna	0,65
Zwiększenie ilości i różnorodności dóbr	0,59
Teleopieka społeczna	0,29
Nowoczesne technologie – ograniczają zapotrzebowanie na proste prace i generują bezrobocie	-0,12
Niskie środki na rozwój nauki	-0,82

Cyber uzależnienia	-0,88
--------------------	-------

Czynniki Społeczne

Czynniki	Wpływ
Wzrost aktywności osób starszych i niepełnosprawnych	1,47
Doradztwo zawodowe na poziomie gimnazjum (intensyfikacja współpracy z pracodawcami)	0,65
Umiejętność korzystania z pomocy społecznej	0,62
Sposób korzystania z pomocy przez beneficjentów	0,18
Atomizacja życia - brak umiejętności pracy w grupie jako efekt rozwoju nowoczesnych technologii komunikacyjnych (np. portale społecznościowe)	-0,35
Ograniczona mobilność geograficzna mieszkańców z gmin położonych peryferyjnie od Krakowa	-0,44
Rozpad więzi rodzinnych i społecznych (również z powodu nowoczesnych technologii komunikacyjnych)	-0,53
Niewystarczająca integracja organizacji działających na rzecz mieszkańców	-0,59
Brak poczucia tożsamości przez nowych mieszkańców	-0,71
Brak systemowego rozwiązywania problemów społecznych (podmiotów ekonomii społecznej i ośrodków wczesnej interwencji)	-0,76
Problem zatracenia poczucia granicy pomiędzy tym, co realne i wirtualne z tytułu korzystania z nowoczesnych technologii	-0,82
Stereotypy w podejściu do osób starszych, niepełnosprawnych	-0,82
Brak mieszkań socjalnych	-0,88
Relatywizm moralny	-0,88
Wzrost liczbowy niepełnosprawnych	-0,88
Wzrost liczby osób starszych w wieku poprodukcyjnym i niesamodzielnych	-0,94
Zmiany cywilizacyjne - kryzys wartości	-0,94
Brak programów aktywizujących młodzież poza szkołą	-1,06
Brak żłobków, niewystarczająca liczba miejsc w żłobkach	-1,12
Mentalność części społeczeństwa, niechęć do podejmowania wyzwań	-1,12
Problem niepłacenia podatków w miejscu zamieszkania	-1,18
Wyuczona bezradność	-1,18
Starzenie się społeczeństwa	-1,24
Roszczeniowość części społeczeństwa	-1,41
Ubóstwo i wykluczenie społeczne	-1,41
Długotrwałe bezrobocie	-1,47

Czynniki Środowiskowe

Czynniki	Wpływ
Gospodarka odpadami	1,35
Edukacja ekologiczna	1,29
Walory środowiska naturalnego - rozwój rekreacji, turystyki, ekonomii społecznej, agroturystyki	1,18
Odnawialne źródła energii (OZE)	0,94
Żywność ekologiczna - zdrowie	0,82

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

Wyprowadzenie uciążliwego transportu z centrum miast	0,65
Katastrofy ekologiczne (powódzie, susze)	-0,53
Skażenie środowiska	-0,68

Czynniki Legislacyjne (Prawne)

Czynniki	Wpływ
Konsekwencja w podejmowanych działaniach o charakterze prawnym, organizacyjnym i politycznym	0,65
Równość wobec prawa	0,65
Konsultacje prawa tworzonego	0,47
Spójność polityki społecznej - prawa	0,47
Zapewnienie finansowania na zadania zlecane samorządom	0,47
Uproszczenie i spójność prawa gospodarczego (np. w sprawie koncesji)	0,00
Uproszczenie przepisów prawnych dla nowopowstających firm	0,00
Zmiana systemu ubezpieczeniowego osób prowadzących działalność gospodarczą	0,00
Zmniejszenie/uproszczenie obciążeń fiskalnych dla przedsiębiorców	0,00
Współpraca pomiędzy podmiotami/jednostkami samorządu terytorialnego i pomiędzy samorządami – zapisana, nieegzekwowana, brak motywatorów do zacieśniania współpracy partnerskiej	-0,53
Skomplikowane prawo	-1,00
Długotrwałość i przewlekłość procesów sądowych	-1,12
Różnice w interpretacji przepisów	-1,29
Brak stabilizacji w prawie	-1,41
Zmienność prawa	-1,47

Wnioski z diagnozy stanu problematyki społecznej Powiatu Krakowskiego oraz Analizy PESTEL pozwoliły na sformułowanie najważniejszych problemów społecznych, przed którymi stoi Powiat Krakowski w najbliższej perspektywie czasu.

3. Problemy społeczne Powiatu

W wyniku prac analitycznych zostały zidentyfikowane następujące problemy, wymagające interwencji w ramach SRPS:

- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- Mała liczba kandydatów do pełnienia roli zawodowej rodziny zastępczej
- Niewystarczające wsparcie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi do 16 roku życia
- Osoby samotnie wychowujące dzieci
- Brak oferty wsparcia dla rodzin z 3 i więcej dzieci
- Brak oferty opieki czasowej (kilkugodzinnej) dla osób potrzebujących
- Brak bezpłatnej/dofinansowanej oferty rehabilitacji dla osób starszych i niepełnosprawnych w miejscach ich zamieszkania
- Brak atrakcyjnej oferty na rzecz seniorów (rehabilitacja, rekreacja, rozwój, edukacja)
- Utrzymanie standardów infrastrukturalnych placówek pomocy społecznej
- Utrzymanie kompetencji kadr publicznych służb zatrudnienia
- Niewystarczające standardy lokalowe dla administracji publicznej zajmującej się polityką społeczną w powiecie – Centrum Polityki Społecznej Powiatu
- Utrzymujące się bezrobocie wśród ludzi młodych
- Wysoki odsetek bezrobocia wśród ludzi dojrzałych (powyżej 50 roku życia)
- Ukryte bezrobocie mieszkańców wsi
- Duży odsetek długotrwale bezrobotnych – ryzyko wykluczenia społecznego
- Niewystarczająca liczba miejsc pracy na terenie powiatu
- Niewystarczająca współpraca w zakresie reintegracji społecznej
- Niedostosowanie wykształcenia mieszkańców do zapotrzebowania lokalnego rynku pracy
- Niezadowalający poziom przedsiębiorczości mieszkańców powiatu
- Bezrobocie młodych osób do 30 roku życia
- Czarna/szara strefa, której konsekwencją jest bezrobocie

-
- Osoby z wyższym wykształceniem podejmują zatrudnienie poniżej swoich kwalifikacji i zabierają miejsca pracy dla osób z wykształceniem zawodowym
 - Słabo rozwinięta ekonomia społeczna
 - Niedostateczna współpraca szkół z pracodawcami
 - Słaba integracja i współpraca instytucji związanych z przedsiębiorczością
 - Niewystarczający poziom integracji poszczególnych służb zajmujących się pomocą i integracją społeczną oraz rynkiem pracy

Ten zestaw problemów pozwolił określić założenia planu strategicznego SRPS.

4. Priorytety i cele

Misja⁷: Sprawna i integrująca polityka społeczna na terenie Powiatu Krakowskiego

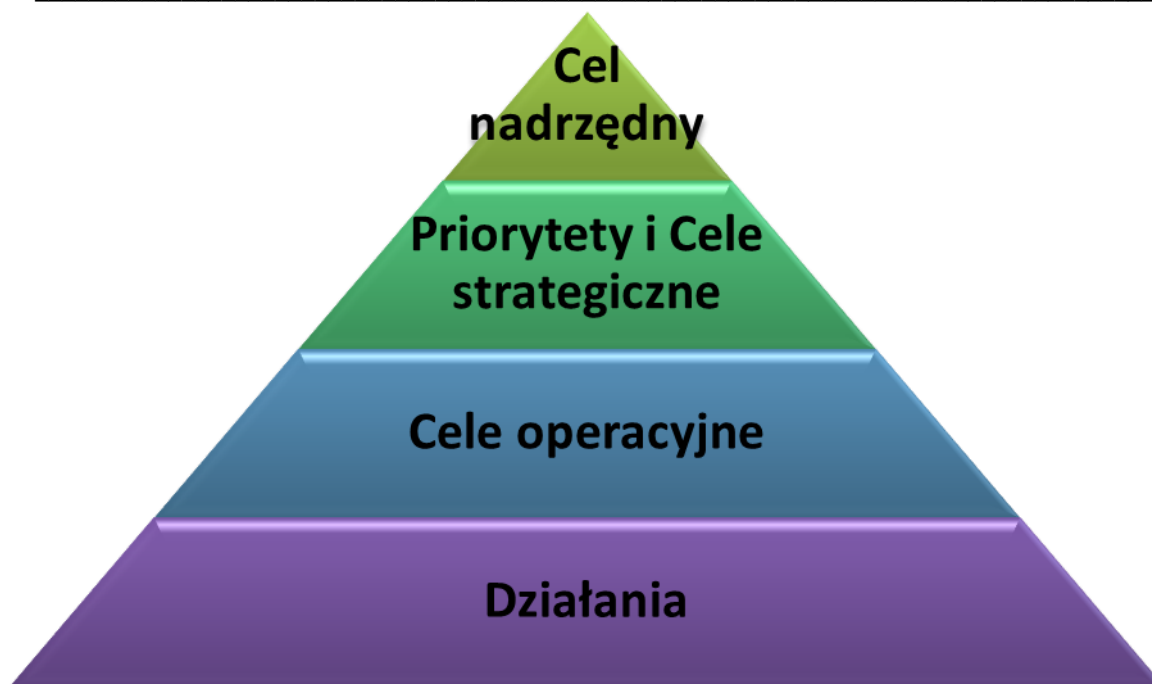
Cel nadrzędny: Zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Powiatu Krakowskiego ze szczególnym uwzględnieniem rodzin oraz osób bezrobotnych, niepełnosprawnych i starszych.

W ramach celu strategicznego przyjęto cztery priorytety SRPS, na których koncentrować się będzie interwencja publiczna:

1. Rodzina
2. Rynek pracy
3. Osoby starsze
4. Osoby niepełnosprawne

Pierwszy z przyjętych priorytetów SRPS ma najistotniejsze znaczenie dla realizacji polityki społecznej w Powiecie. Takie postawienie akcentów wynika z przekonania, że większość problemów, jakie są identyfikowane w ramach kolejnych priorytetów mogą znaleźć rozwiązanie, jeśli zastosuje się kompleksową i zintegrowaną interwencję publiczną w stosunku do rodziny. Rozumieć prze to należy zróżnicowane działania podejmowane w stosunku do rodziny w zależności od stopnia problemów, z jakimi boryka się rodzina. Innego rodzaju interwencji wymaga rodzina pełna, innego wielopokoleniowa, innego niepełna, jeszcze innego rodzina w kryzysie, a jeszcze innego – rodzina w głębokim kryzysie (patologie społeczne).

⁷ Pochodzi ze Strategii Rozwoju Powiatu Krakowskiego na lata 2013-2020 i jest zapisem celu operacyjnego 6.2.

5. Cele i działania

W ramach przyjętych priorytetów, realizowane będą następujące cele i działania.

Priorytet I: Rodzina

Cel strategiczny: Aktywna polityka Powiatu na rzecz rodziny

Cel operacyjny I.1. Prowadzenie edukacji na rzecz rodziny

Proponowane działania:

1. Wzrost kompetencji mieszkańców (szczególnie młodzieży) w zakresie rodzicielstwa (edukacja w szkołach, promocja pozytywnych wzorców).
2. Podnoszenie kompetencji pracowników służb społecznych i edukatorów (w tym nauczycieli, pedagogów szkolnych i przedszkolnych, asystentów rodzin) w zakresie świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa.
3. Kształcenie trenerów/edukatorów rodzicielstwa – szkoła dla rodziców.
4. Profilaktyka w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny I.2. Wsparcie rodziny w sytuacji kryzysowej

Proponowane działania:

1. Promowanie wsparcia przez asystentów rodzin.

2. Dostęp do profesjonalnych usług terapeutycznych, szczególnie terapii rodzin oraz innych usług specjalistów – wzrost liczby specjalistów, terapeutów.
3. Utrzymanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej (OIK).
4. Współpraca z wymiarem sprawiedliwości (w tym m.in. sądem rodzinnym, sędziami, kuratorami).
5. Współpraca pomiędzy powiatem i gminami w zakresie pomocy rodzinie.
6. Tworzenie punktów pomocy prawnej dla mieszkańców (integracja zadań powiatu i gmin).

Cel operacyjny I.3. Rozwój pieczy zastępczej

Proponowane działania:

1. Wzrost liczby rodzin zastępczych oraz jakości świadczonych przez nich usług.
2. Wzrost liczby rodzinnych domów dziecka (instytucjonalna piecza zastępcza).
3. Zapewnienie dodatkowego wsparcia dla wychowanków pieczy zastępczej (usamodzielnianych) i wsparcie ich w pozyskaniu lokalu mieszkalnego.
4. Zwiększenie liczby mieszkań chronionych.
5. Osiągnięcie wymaganych standardów w funkcjonujących placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Cel operacyjny I.4. Integracja wsparcia na rzecz rodzin, w tym szczególnie dzieci i młodzieży

Proponowane działania:

1. Promocja organizowania opieki nad dziećmi do lat 3.
2. Organizowanie czasu wolnego dla rodzin, dzieci i młodzieży.
3. Tworzenie świetlic środowiskowych.
4. Organizowanie zajęć dla dzieci niepełnosprawnych i ich opiekunów w czasie wolnym.
5. Integracja działań placówek edukacyjnych w zakresie spędzania czasu wolnego.

Cel operacyjny I.5. Rozwój opieki zdrowotnej dla mieszkańców powiatu

Proponowane działania:

1. Współpraca gmin i powiatu w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej.
2. Działania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi:
 - uświadamianie higieny życia psychicznego, w tym działania edukacyjne w szkołach,
 - wsparcie psychologiczne dla osób i ich rodzin,

– środowiskowa opieka psychiatryczna.

3. Udostępnianie informacji o dostępnej pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin.

Cel operacyjny I.6 Integrowanie współpracy na rzecz mieszkańców w zakresie szeroko rozumianej polityki społecznej

Proponowane działania:

1. Koordynacja różnych służb na rzecz polityki społecznej – utworzenie/organizacja powiatowego centrum polityki społecznej.
2. Współpraca z Organizacjami Pozarządowymi (NGO).
3. Promowanie wolontariatu wśród i na rzecz mieszkańców.

Priorytet II: Rynek pracy

Cel strategiczny: Wzrost zatrudnienia na terenie Powiatu

Cel operacyjny II.1. Wspieranie rozwoju kompetencji zawodowych wśród mieszkańców Powiatu

Proponowane działania:

1. Dopasowanie systemu kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy (m.in. poprzez ofertę kursów zawodowych lub innych metod podnoszących, zmieniających lub uzupełniających kompetencje lub kwalifikacje).
2. Rozwijanie kompetencji społecznych wśród mieszkańców powiatu.
3. Dostosowanie oferty edukacyjnej do tendencji na rynku pracy poprzez współpracę z instytucjami i przedsiębiorcami w zakresie monitorowania potrzeb i oczekiwań pracodawcy.
4. Promocja postaw uczenia się przez całe życie.
5. Wsparcie pracodawców w obszarze diagnozowania potrzeb szkoleniowych pracowników, w tym poprzez zwiększenie wykorzystania Krajowego Funduszu Szkoleniowego.
6. Rozwijanie oferty doradztwa zawodowego w szkołach, w tym doradztwo zawodowe dla uczniów i rodziców.
7. Stworzenie zintegrowanego systemu informacji o zawodach.
8. Praktyczne wykorzystanie doświadczenia i potencjału osób starszych – program mentoringu dla młodego pokolenia.

Cel operacyjny II.2. Zwiększenie aktywności zawodowej wśród osób bezrobotnych

Proponowane działania:

1. Aktywizacja osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy (osoby młode, NEET, 50+, osoby z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne).
2. Promocja dostępnych instrumentów wspierających zatrudnienie.
3. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku mobilności zawodowej.
4. Rozbudowa narzędzi zapewniających dostęp do usług publicznych pozwalających na powrót na rynek pracy.
5. Promocja przedsiębiorczości wśród mieszkańców powiatu, wsparcie w zakresie otwierania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz wspieranie mobilności i zatrudnienia pracowników na rynku pracy.
6. Orientacja na współpracę z pracodawcami na rzecz pozyskiwania ofert z otwartego rynku pracy.
7. Zwiększenie dostępności do usług i instrumentów rynku pracy adekwatnych do potrzeb klientów.
8. Zapewnienie adekwatności ilościowej oraz jakościowej obsługi doradczej pracodawców i mieszkańców powiatu.
9. Zwiększenie poziomu reintegracji zawodowej niepełnosprawnych mieszkańców powiatu.

Cel operacyjny II.3. Rozwój podmiotów ekonomii społecznej

Proponowane działania:

1. Aktywizacja organizacji pozarządowych z terenu Powiatu Krakowskiego i rozwój partnerskiej współpracy z Urzędem Pracy Powiatu Krakowskiego oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.
2. Wspieranie inicjatyw zmierzających do powołania podmiotów ekonomii społecznej (np. KIS, CIS, ZAZ, CAZ).
3. Popularyzacja ustawy o zatrudnieniu socjalnym.
4. Inicjowanie/Utworzenie inkubatora dla osób bez pracy.
5. Rozwój przedsiębiorczości społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cel operacyjny II.4. Rozwój współpracy i integracji międzysektorowej na rzecz lokalnego rynku pracy

Proponowane działania:

1. Inicjowanie/stworzenie centrum informacji i współpracy dla pracodawców.

2. Kampania informacyjno-promocyjna i medialna oferty urzędu pracy i instrumentów oddziaływania na rynek pracy.
3. Rozwój współpracy pracodawców z instytucjami rynku pracy i edukacji.
4. Edukacja pracodawców w zakresie przygotowania ogłoszeń o pracę, pozyskiwania pracowników, polityk antydyskryminacyjnych.
5. Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie działań na rzecz beneficjentów pomocy społecznej.
6. Tworzenie sieci współpracy międzysektorowej w zakresie aktywizacji lokalnego rynku pracy.

Priorytet III: Osoby starsze

Cel strategiczny: Wsparcie osób starszych w utrzymaniu aktywności społecznej i zawodowej

Cel operacyjny III.1. Rozwój kompleksowych usług na rzecz osób starszych

Proponowane działania:

1. Inicjowanie tworzenia oferty opieki dziennej, czasowej dla osób starszych.
2. Promowanie oferty dla osób samotnych.
3. Różnicowanie oferty dla osób starszych ze względu na ich różne potrzeby.
4. Wsparcie dla opiekunów osób starszych.
5. Utrzymanie standardów całodobowych placówek pomocowych dla osób starszych.
6. Tworzenie ośrodków wielofunkcyjnych na bazie istniejących placówek pomocowych.

Cel operacyjny III.2. Stwarzanie warunków do utrzymywania aktywności, w tym zawodowej przez osoby starsze

Proponowane działania:

1. Wspieranie działalności Uniwersytetów Trzeciego Wieku.
2. Wspieranie powstawania świetlic, klubów dla seniorów, itp. miejsc rozwijania aktywności.
3. Inicjowanie działań na rzecz aktywnej rekreacji i turystyki dla seniorów.
4. Utrzymywanie aktywności zawodowej osób starszych.
5. Edukacja w zakresie problemów osób starszych.

Priorytet IV: Osoby niepełnosprawne

Cel strategiczny: Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych

Cel operacyjny IV.1. Rozwój usług wsparcia i wczesnej interwencji dla osób niepełnosprawnych

Proponowane działania:

1. Opieka nad dzieckiem niepełnosprawnym – wczesna interwencja, wsparcie dla rodzin.
2. Promowanie integracji społecznej osób niepełnosprawnych.
3. Rozwój oferty asystenta osób niepełnosprawnych.
4. Opieka nad dzieckiem niepełnosprawnym – wczesna interwencja, wsparcie dla rodzin.
5. Rozwój dostępności usług rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych, szczególnie dzieci.
6. Tworzenie klas integracyjnych w szkołach.
7. Grupy wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.
8. Inicjowanie powstania ośrodka wsparcia dla osób niepełnosprawnych.
9. Utrzymanie standardów całodobowych placówek pomocowych dla osób niepełnosprawnych (DPS, ŚDS, WZT, itd.).

Cel operacyjny IV.2. Utrzymywanie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych

Proponowane działania:

1. Likwidacja barier architektonicznych, komunikacyjnych, w komunikowaniu się, technicznych.
2. Promocja pozytywnych praktyk, wizerunku osób niepełnosprawnych i ich aktywności.
3. Popularyzacja zatrudnienia osób niepełnosprawnych wśród pracodawców i instytucji publicznych.
4. Zatrudnienie wspomagane osób niepełnosprawnych.
5. Zwrot kosztów szkolenia pracowników pomagających niepełnosprawnemu pracownikowi w pracy.
6. Aktywizacja osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy.

V. Wdrażanie strategii

1. Plan Operacyjny

Układ celów i działań wraz z określeniem mierników realizacji celów operacyjnych oraz instytucji odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań i partnerów współpracujących prezentuje tabela poniżej.

Rodzina					
Cel strategiczny	Cel operacyjny	Mierniki	Działania	Odpowiedzialny/i ⁸	Partner/rzy
Aktywna polityka Powiatu na rzecz rodziny	I.1. Prowadzenie edukacji na rzecz rodziny	– Liczba mieszkańców, w tym młodzieży objętej edukacją w zakresie przygotowania do życia w rodzinie – Liczba przedstawicieli służb społecznych i edukatorów objętych szkoleniami w zakresie rodzicielstwa – Liczba warsztatów z zakresu przeciwdziałania przemocy wśród dzieci i młodzieży	1. Wzrost kompetencji mieszkańców (szczególnie młodzieży) w zakresie rodzicielstwa (edukacja w szkołach, promocja pozytywnych wzorców)	– Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Szkoły ponadgimnazjalne – Instytucje szkoleniowe – Organizacje pozarządowe – Podkrakowskie Centrum Rozwoju Edukacji i Doskonalenia Nauczycieli
			2. Podnoszenie kompetencji pracowników służb społecznych i edukatorów (w tym nauczycieli, pedagogów szkolnych i przedszkolnych, asystentów rodzin) w zakresie świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa	– Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Instytucje szkoleniowe – Organizacje pozarządowe – Podkrakowskie Centrum Rozwoju Edukacji i Doskonalenia Nauczycieli
			3. Kształcenie trenerów/edukatorów rodzicielstwa – szkoła dla rodziców	– Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Instytucje szkoleniowe – Organizacje pozarządowe – Podkrakowskie Centrum Rozwoju Edukacji i Doskonalenia Nauczycieli
			4. Profilaktyka w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Komenda Powiatowa Policji – Szkoły (podstawowe, gimnazjalne) – Pedagogzy szkolni

⁸ Jednostka/wydział odpowiedzialny za określone działanie koordynuje wdrażanie działania oraz i monitoruje jego realizację

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

	I.2. Wsparcie rodziny w sytuacji kryzysowej	– Liczba specjalistów, terapeutów usług terapeutycznych – Liczba osób objętych wsparciem specjalistycznym (terapia rodzin, porady psychologiczne, prawne, mediacje) – Liczba Ośrodków Interwencji Kryzysowej (OIK) świadczących usługi dla mieszkańców powiatu Krakowskiego – Liczba informacji w mediach promujących idee asystentury rodzinnej – Liczba punktów bezpłatnej pomocy prawnej dla mieszkańców powiatu krakowskiego	1. Promowanie wsparcia przez asystentów rodzin	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Biuro Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Krakowie – Gminy Powiatu Krakowskiego/Ośrodki Pomocy Społecznej
			2. Dostęp do profesjonalnych usług terapeutycznych, szczególnie terapii rodzin oraz innych usług specjalistów– wzrost liczby specjalistów, terapeutów	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – Gminy Powiatu Krakowskiego – Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK) – Organizacje pozarządowe
			3. Utrzymanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej (OIK)	– Zarząd Powiatu Krakowskiego	– Gmina Miejska Kraków – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK)
			4. Współpraca z wymiarem sprawiedliwości (w tym m.in. sądem rodzinnym, sędziami, kuratorami).	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Sąd Rodzinny – Sąd Okręgowy – Kuratorzy sądowi
			5. Współpraca pomiędzy powiatem i gminami w zakresie pomocy rodzinie	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej – Gminni Pełnomocnicy ds. przeciwdziałania alkoholizmowi – Komenda Powiatowa Policji – Szkoły – Przychodnie lekarskie
			6. Tworzenie punktów pomocy prawnej dla mieszkańców (integracja zadań powiatu i gmin).	– Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Organizacje pozarządowe – Izby adwokackie – Gminy
	I.3. Rozwój pieczy zastępczej	– Liczba zawodowych rodzin zastępczych – Liczba rodziców zastępczych objętych szkoleniami – Liczba rodzinnych domów	1. Wzrost liczby rodzin zastępczych oraz jakości świadczonych przez nich usług	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Rodziny Zastępcze – Stowarzyszenia rodzin zastępczych – Ośrodki adopcyjne
			2. Wzrost liczby rodzinnych domów dziecka (instytucjonalna piecza zastępcza)	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Organizacje pozarządowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

		– Liczba miejsc w mieszkaniach chronionych – Liczba pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej objętych specjalistycznym wsparciem (szkolenia, treningi kompetencji i umiejętności społecznych, kursy zawodowe) – Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych, które osiągnęły wymagane standardy	3. Zapewnienie dodatkowego wsparcia dla wychowanków pieczy zastępczej (usamodzielnianych) i wsparcie ich w pozyskaniu lokalu mieszkalnego	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego – Organizacje pozarządowe
			4. Zwiększenie liczby mieszkań chronionych	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Jednostki organizacyjne pomocy społecznej
			5. Osiągnięcie wymaganych standardów w funkcjonujących placówkach opiekuńczo-wychowawczych	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Jednostki organizacyjne pomocy społecznej
	I.4. Integracja wsparcia na rzecz rodzin, w tym szczególnie dzieci i młodzieży	– Liczba świetlic środowiskowych – Liczba godzin zajęć dla dzieci niepełnosprawnych i ich opiekunów	1. Promocja organizowania opieki nad dziećmi do lat 3	– Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Gminy Powiatu Krakowskiego
			2. Organizowanie czasu wolnego dla rodzin, dzieci i młodzieży	– Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Szkoły – Gminy Powiatu Krakowskiego – Organizacje pozarządowe
			3. Tworzenie świetlic środowiskowych	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Gminy Powiatu Krakowskiego – Organizacje pozarządowe
			4. Organizowanie zajęć dla dzieci niepełnosprawnych i ich opiekunów w czasie wolnym	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Środowiskowe Domy Samopomocy – Warsztaty Terapii Zajęciowej – Organizacje pozarządowe
			5. Integracja działań placówek edukacyjnych w zakresie spędzania czasu wolnego	– Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Szkoły – Gminy Powiatu Krakowskiego – Organizacje pozarządowe
	I.5. Rozwój opieki zdrowotnej dla mieszkańców powiatu	– Liczba dorosłych mieszkańców objętych badaniami profilaktycznymi – Liczba dzieci i młodzieży objętych badaniami profilaktycznymi – Liczba nowo powstałych kampanii /programów profilaktycznych	1. Współpraca gmin i powiatu w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej	– Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Gminy Powiatu Krakowskiego
			2. Działania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi: – uświadamianie higieny życia psychicznego, w tym działania edukacyjne w szkołach – wsparcie psychologiczne dla osób i ich rodzin – środowiskowa opieka psychiatryczna	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie – Domy Pomocy Społecznej – Poradnie Psychologiczne – Pedagogiczne – Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Krakowie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

			3. Udostępnianie informacji o dostępnej pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	
	I.6 Integrowanie współpracy na rzecz mieszkańców w zakresie szeroko rozumianej polityki społecznej	– Liczba zawartych umów z organizacji pozarządowych wykonujących zadania z zakresu pomocy i integracji społecznej – Liczba pozyskanych wolontariuszy	1. Koordynacja różnych służb na rzecz polityki społecznej – utworzenie/organizacja powiatowego centrum polityki społecznej	– Zarząd Powiatu Krakowskiego/Rada Powiatu w Krakowie	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej – Powiatowa Rada Rynku Pracy – Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego – Szkoły – Organizacje pozarządowe
			2. Współpraca z Organizacjami Pozarządowymi (NGO)	– Biuro Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Krakowie poprzez Ośrodek Wsparcia dla Organizacji Pozarządowych i Inicjatyw Obywatelskich Powiatu Krakowskiego	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej – Szkoły – Organizacje pozarządowe
			3. Promowanie wolontariatu wśród i na rzecz mieszkańców	– Biuro Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Krakowie poprzez Ośrodek Wsparcia dla Organizacji Pozarządowych i Inicjatyw Obywatelskich Powiatu Krakowskiego	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej – Szkoły – Organizacje pozarządowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

Rynek pracy					
Cel strategiczny	Cel operacyjny	Mierniki	Działania	Odpowiedzialny	Partner/rzy
Wzrost zatrudnienia na terenie Powiatu	II.1. Wsparcie rozwoju kompetencji zawodowych wśród mieszkańców Powiatu	– Liczba kierunków kształcenia zawodowego, w tym nowych, w szkołach ponadgimnazjalnych na terenie Powiatu Krakowskiego – Liczba osób podnoszących swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w szkoleniach, stażach, studiach podyplomowych itd. – Liczba szkoleń organizowanych dla uprawnionych – Liczba pracodawców kierujących pracowników na różnego rodzaju formy podnoszenia kwalifikacji w ramach Krajowego Funduszu Społecznego – Liczba pracowników podnoszących swoje kwalifikacje w ramach Krajowego Funduszu Społecznego	1. Dopasowanie systemu kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy (m.in. poprzez ofertę kursów zawodowych lub innych metod podnoszących, zmieniających lub uzupełniających kompetencje lub kwalifikacje)	– Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego – Szkoły ponadgimnazjalne – Instytucje szkoleniowe – Organizacje pozarządowe – Podkrakowskie Centrum Rozwoju Edukacji i Doskonalenia Nauczycieli
			2. Rozwijanie kompetencji społecznych wśród mieszkańców Powiatu	– Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego – Podkrakowskie Centrum Rozwoju Edukacji i Doskonalenia Nauczycieli – Szkoły ponadgimnazjalne – Gminy Powiatu Krakowskiego – Instytucje szkoleniowe – Organizacje pozarządowe
			3. Dostosowanie oferty edukacyjnej do tendencji na rynku pracy poprzez współpracę z instytucjami i przedsiębiorcami w zakresie monitorowania potrzeb i oczekiwań pracodawcy	– Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego – Organizacje pozarządowe – Pracodawcy – Lokalne Grupy Działania – Wojewódzki Urząd Pracy
			4. Promocja postaw uczenia się przez całe życie	– Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego – Szkoły ponadgimnazjalne – Instytucje szkoleniowe – Organizacje pozarządowe
			5. Wsparcie pracodawców w obszarze diagnozowania potrzeb szkoleniowych pracowników, w tym poprzez zwiększenie wykorzystania Krajowego Funduszu Szkoleniowego	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Instytucje szkoleniowe – Lokalne Grupy Działania – Organizacje pozarządowe – Pracodawcy – Wojewódzki Urząd Pracy
			6. Rozwijanie oferty doradztwa zawodowego	– Wydział Edukacji Starostwa	– Urząd Pracy Powiatu

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

			w szkołach, w tym doradztwo zawodowe dla uczniów i rodziców	Powiatowego w Krakowie	Krakowskiego – Podkrakowskie Centrum Rozwoju Edukacji i Doskonalenia Nauczycieli – Szkoły ponadgimnazjalne
			7. Stworzenie zintegrowanego systemu informacji o zawodach	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Podkrakowskie Centrum Rozwoju Edukacji i Doskonalenia Nauczycieli – Pracodawcy – Wojewódzki Urząd Pracy
			8. Praktyczne wykorzystanie doświadczenia i potencjału osób starszych – program mentoringu dla młodego pokolenia	– Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Gminy Powiatu Krakowskiego – Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego – Organizacje pozarządowe
	II.2. Zwiększenie aktywności zawodowej wśród osób bezrobotnych	– Ilość osób, które podjęły pracę lub inną aktywność zawodową – Liczba osób objętych aktywnymi formami aktywizacji zawodowej – Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych oraz nowoutworzonych miejsc pracy – Liczba pracodawców współpracujących w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy	1. Aktywizacja osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy (osoby młode, NEET, 50+, osoby z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne)	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Gminy Powiatu Krakowskiego – Organizacje pozarządowe – Lokalne Grupy Działania – Pracodawcy
			2. Promocja dostępnych instrumentów wspierających zatrudnienie	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Gminy Powiatu Krakowskiego – Organizacje pozarządowe – Lokalne Grupy Działania – Pracodawcy – Wojewódzki Urząd Pracy
			3. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku mobilności zawodowej	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Gminy Powiatu Krakowskiego – Organizacje pozarządowe – Lokalne Grupy Działania – Pracodawcy
			4. Rozbudowa narzędzi zapewniających dostęp do usług publicznych pozwalających na powrót na rynek pracy	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Gminy Powiatu Krakowskiego – Organizacje pozarządowe – Lokalne Grupy Działania – Pracodawcy
			5. Promocja przedsiębiorczości wśród mieszkańców powiatu, wsparcie w zakresie otwierania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz wspieranie mobilności i zatrudnienia pracowników na rynku pracy	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Gminy Powiatu Krakowskiego – Organizacje pozarządowe – Lokalne Grupy Działania – Pracodawcy
			6. Orientacja na współpracę z pracodawcami na rzecz pozyskiwania ofert z otwartego rynku pracy	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Pracodawcy – Organizacje pozarządowe – Lokalne Grupy Działania
			7. Zwiększenie dostępności do usług i instrumentów rynku pracy adekwatnych do	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Gminy Powiatu Krakowskiego

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

			potrzeb klientów		
			8. Zapewnienie adekwatności ilościowej oraz jakościowej obsługi doradczej pracodawców i mieszkańców powiatu	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Gminy Powiatu Krakowskiego – Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego
			9. Zwiększenie poziomu reintegracji zawodowej niepełnosprawnych mieszkańców powiatu	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Gminy Powiatu Krakowskiego – Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej – Organizacje pozarządowe – Lokalne Grupy Działania – Pracodawcy
	II.3. Rozwój podmiotów ekonomii społecznej	– Liczba zawartych partnerstw/porozumień/projektów we współpracy z NGO	1. Aktywizacja organizacji pozarządowych z terenu Powiatu Krakowskiego i rozwój partnerskiej współpracy z Urzędem Pracy Powiatu Krakowskiego oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Organizacje pozarządowe – Biuro Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Krakowie
			2. Wspieranie inicjatyw zmierzających do powołania podmiotów ekonomii społecznej (np. KIS, CIS, ZAZ, CAZ).	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
			3. Popularyzacja ustawy o zatrudnieniu socjalnym.	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Gminy Powiatu Krakowskiego – Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego
			4. Inicjowanie/utworzenie inkubatora dla osób bez pracy.	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Gminy Powiatu Krakowskiego – Pracodawcy – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Organizacje pozarządowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

			5. Rozwój przedsiębiorczości społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Gminy Powiatu Krakowskiego – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Organizacje pozarządowe – Lokalne Grupy Działania
	II.4. Rozwój współpracy i integracji międzysektorowej na rzecz lokalnego rynku pracy	– Liczba zawartych partnerstw/porozumień/projektów partnerskich – Liczba kampanii informacyjno – promocyjnych nt. rynku pracy	1. Inicjowanie/stworzenie centrum informacji i współpracy dla pracodawców	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Ośrodek Wsparcia dla Organizacji Pozarządowych i Inicjatyw Obywatelskich Powiatu Krakowskiego – Izby Gospodarcze
			2. Kampania informacyjno-promocyjna i medialna oferty urzędu pracy i instrumentów oddziaływania na rynek pracy	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Biuro Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Krakowie – TVP – Radio Kraków – Inne
			3. Rozwój współpracy pracodawców z instytucjami rynku pracy i edukacji	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego – Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Biuro Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Krakowie – Gminy Powiatu Krakowskiego – Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej – Organizacje pozarządowe – Lokalne Grupy Działania – Pracodawcy
			4. Edukacja pracodawców w zakresie przygotowania ogłoszeń o pracę, pozyskiwania pracowników, polityk antydyskryminacyjnych	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Powiatowa Rada Rynku Pracy
			5. Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie działań na rzecz beneficjentów pomocy społecznej	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Powiatowa Rada Rynku Pracy – Gminy Powiatu Krakowskiego – Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
			6. Tworzenie sieci współpracy międzysektorowej w zakresie aktywizacji lokalnego rynku pracy	– Biuro Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Powiatowa Rada Rynku Pracy – Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Wydział Edukacji Starostwa

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

					Powiatowego w Krakowie – Gminy Powiatu Krakowskiego – Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej –
--	--	--	--	--	---

Osoby starsze					
Cel strategiczny	Cel operacyjny	Mierniki	Działania	Odpowiedzialny	Partner/rzy
Wsparcie osób starszych w utrzymaniu aktywności społecznej i zawodowej	III.1. Rozwój kompleksowych usług na rzecz osób starszych	– Liczba placówek wsparcia dziennego dla osób starszych – Kwota nakładów poniesionych na utrzymanie standardów całodobowych placówek pomocowych – Liczba przedsięwzięć/imprez/projektów na rzecz osób starszych – Liczba przekształconych placówek pomocowych w ośrodki wielofunkcyjne	1. Inicjowanie tworzenia oferty opieki dziennej, czasowej dla osób starszych	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Biuro Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Krakowie – Gminy Powiatu Krakowskiego – Organizacje pozarządowe
			2. Promowanie oferty dla osób samotnych	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Biuro Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Krakowie – Gminy Powiatu Krakowskiego – Organizacje pozarządowe
			3. Różnicowanie oferty dla osób starszych ze względu na ich różne potrzeby	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Biuro Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Krakowie – Gminy Powiatu Krakowskiego – Organizacje pozarządowe – Jednostki organizacyjne pomocy społecznej
			4. Wsparcie dla opiekunów osób starszych	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Organizacje pozarządowe – Jednostki organizacyjne pomocy społecznej
			5. Utrzymanie standardów całodobowych placówek pomocowych dla osób starszych	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Jednostki organizacyjne pomocy społecznej

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

			6. Tworzenie ośrodków wielofunkcyjnych na bazie istniejących placówek pomocowych	– Zarząd Powiatu Krakowskiego	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Jednostki organizacyjne pomocy społecznej
	III.2. Stwarzanie warunków do utrzymywania aktywności, w tym zawodowej przez osoby starsze	– Liczba placówek wsparcia dziennego dla osób starszych – Liczba działań podejmowanych w zakresie edukacji dla osób starszych	1. Wspieranie działalności Uniwersytetów Trzeciego Wieku.	– Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Podkrakowskie Centrum Rozwoju Edukacji i Doskonalenia Nauczycieli – Biuro Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Krakowie – Organizacje pozarządowe – Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej
			2. Wspieranie powstawania świetlic, klubów dla seniorów itp. miejsc rozwijania aktywności.	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Organizacje pozarządowe – Jednostki organizacyjne pomocy społecznej – Gminy Powiatu Krakowskiego – Lokalne Grupy Działania (LGD)
			3. Inicjowanie działań na rzecz aktywnej rekreacji i turystyki dla seniorów.	– Biuro Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Lokalne Grupy Działania (LGD) – Organizacje pozarządowe
			4. Utrzymywanie aktywności zawodowej osób starszych.	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Organizacje pozarządowe – Pracodawcy
			5. Edukacja w zakresie problemów osób starszych	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie – Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Krakowie (w zakresie edukacji zdrowotnej) – Organizacje pozarządowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

Osoby niepełnosprawne					
Cel strategiczny	Cel operacyjny	Mierniki	Działania	Odpowiedzialny	Partner/rzy
Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych	IV.1. Rozwój usług wsparcia i wczesnej interwencji dla osób niepełnosprawnych	– Liczba nowych ośrodków wczesnej interwencji dla osób niepełnosprawnych – Liczba dzieci niepełnosprawnych objętych usługami wczesnej interwencji – Liczba asystentów osób niepełnosprawnych – Liczba osób będących uczestnikami grup wsparcia – Kwota nakładów poniesionych na utrzymanie standardów placówek pomocowych dla osób niepełnosprawnych	1. Opieka nad dzieckiem niepełnosprawnym – wczesna interwencja, wsparcie dla rodzin.	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne
			2. Promowanie integracji społecznej osób niepełnosprawnych.	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Biuro Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego
			3. Rozwój oferty asystenta osób niepełnosprawnych.	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Organizacje pozarządowe
			4. Opieka nad dzieckiem niepełnosprawnym – wczesna interwencja, wsparcie dla rodzin.	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Organizacje pozarządowe
			5. Rozwój dostępności usług rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych, szczególnie dzieci.	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Gminy Powiatu Krakowskiego
			6. Tworzenie klas integracyjnych w szkołach.	– Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne
			7. Grupy wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.	– Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie	– Organizacje pozarządowe
			8. Inicjowanie powstania ośrodka wsparcia dla osób niepełnosprawnych.	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Ośrodki Pomocy Społecznej
			9. Utrzymanie standardów całodobowych placówek pomocowych dla osób niepełnosprawnych (DPS, ŚDS, WZT, itd.).	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Organizacje pozarządowe
	anie aktywności społecznej i zawodowej	– Liczba zawartych umów w zakresie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się, technicznych – Kwota pozyskanych środków na	1. Likwidacja barier architektonicznych, komunikacyjnych, w komunikowaniu się, technicznych.	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
			2. Promocja pozytywnych praktyk, wizerunku osób niepełnosprawnych i ich aktywności.	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	– Ośrodki Pomocy Społecznej
					– Pracodawcy
					– Organizacje pozarządowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

	likwidację barier komunikacyjnych – Liczba spotkań integracyjno-promocyjnych w środowisku na rzecz osób niepełnosprawnych – Liczba osób biorących udział w imprezach sportowych, kulturze i rekreacji współfinansowanych ze środków PFRON			– Biuro Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Krakowie
		3. Popularyzacja zatrudnienia osób niepełnosprawnych wśród pracodawców i instytucji publicznych.	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej – Gminy Powiatu Krakowskiego – Organizacje pozarządowe – Lokalne Grupy Działania
		4. Zatrudnienie wspomagane osób niepełnosprawnych.	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Organizacje pozarządowe – Lokalne Grupy Działania Pracodawcy
		5. Zwrot kosztów szkolenia pracowników pomagających niepełnosprawnemu pracownikowi w pracy.	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Organizacje pozarządowe – Lokalne Grupy Działania Pracodawcy
		6. Aktywizacja osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy.	– Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	– Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Organizacje pozarządowe – Lokalne Grupy Działania Pracodawcy

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

2. Harmonogram wdrażania

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania	2016	2017	2018	2019	2020
I. Aktywna polityka Powiatu na rzecz rodziny	I.1. Prowadzenie edukacji na rzecz rodziny	1. Wzrost kompetencji mieszkańców (szczególnie młodzieży) w zakresie rodzicielstwa (edukacja w szkołach, promocja pozytywnych wzorców)					
		2. Podnoszenie kompetencji pracowników służb społecznych i edukatorów (w tym nauczycieli, pedagogów szkolnych i przedszkolnych, asystentów rodzin) w zakresie świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa					
		3. Kształcenie trenerów/edukatorów rodzicielstwa – szkoła dla rodziców					
		4. Profilaktyka w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie					
	I.2. Wsparcie rodziny w sytuacji kryzysowej	1. Promowanie wsparcia przez asystentów rodzin					
		2. Dostęp do profesjonalnych usług terapeutycznych, szczególnie terapii rodzin oraz innych usług specjalistów – wzrost liczby specjalistów, terapeutów					
		3. Utrzymanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej (OIK)					
		4. Współpraca z wymiarem sprawiedliwości (w tym m.in. sądem rodzinnym, sędziami, kuratorami).					
		5. Współpraca pomiędzy powiatem i gminami w zakresie pomocy rodzinie					
		6. Tworzenie punktów pomocy prawnej dla mieszkańców (integracja zadań powiatu i gmin).					
	I.3. Rozwój pieczy zastępczej	1. Wzrost liczby rodzin zastępczych oraz jakości świadczonych przez nich usług					
		2. Wzrost liczby rodzinnych domów dziecka (instytucjonalna piecza zastępcza)					
		3. Zapewnienie dodatkowego wsparcia dla wychowanków pieczy zastępczej (usamodzielnianych) i wsparcie ich w pozyskaniu lokalu mieszkalnego					
		4. Zwiększenie liczby mieszkań chronionych					
		5. Osiągnięcie wymaganych standardów w funkcjonujących placówkach opiekuńczo-wychowawczych					
	I.4. Integracja wsparcia na rzecz rodzin, w tym szczególnie dzieci i młodzieży	1. Promocja organizowania opieki nad dziećmi do lat 3					
		2. Organizowanie czasu wolnego dla rodzin, dzieci i młodzieży					
		3. Tworzenie świetlic środowiskowych					
		4. Organizowanie zajęć dla dzieci niepełnosprawnych i ich opiekunów w czasie wolnym					
		5. Integracja działań placówek edukacyjnych w zakresie spędzania czasu wolnego					
	I.5. Rozwój opieki zdrowotnej dla mieszkańców powiatu	1. Współpraca gmin i powiatu w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej					
		2. Działania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi: – uświadamianie higieny życia psychicznego, w tym działania edukacyjne w szkołach – wsparcie psychologiczne dla osób i ich rodzin środowiskowa opieka psychiatryczna					
		3. Udostępnianie informacji o dostępnej pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin					
	I.6. Integrowanie współpracy na rzecz	1. Koordynacja różnych służb na rzecz polityki społecznej – utworzenie/organizacja powiatowego centrum polityki społecznej					

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

	mieszkańców w zakresie szeroko rozumianej polityki społecznej	2. Współpraca z Organizacjami Pozarządowymi (NGO)					
		3. Promowanie wolontariatu wśród i na rzecz mieszkańców					
II. Wzrost zatrudnienia na terenie Powiatu	II.1. Wsparcie rozwoju kompetencji zawodowych wśród mieszkańców	1. Dopasowanie systemu kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy (m.in. poprzez ofertę kursów zawodowych lub innych metod podnoszących, zmieniających lub uzupełniających kompetencje lub kwalifikacje)					
		2. Rozwijanie kompetencji społecznych wśród mieszkańców Powiatu					
		3. Dostosowanie oferty edukacyjnej do tendencji na rynku pracy poprzez współpracę z instytucjami i przedsiębiorcami w zakresie monitorowania potrzeb i oczekiwań pracodawcy					
		4. Promocja postaw uczenia się przez całe życie					
		5. Wsparcie pracodawców w obszarze diagnozowania potrzeb szkoleniowych pracowników, w tym poprzez zwiększenie wykorzystania Krajowego Funduszu Szkoleniowego					
		6. Rozwijanie oferty doradztwa zawodowego w szkołach, w tym doradztwo zawodowe dla uczniów i rodziców					
		7. Stworzenie zintegrowanego systemu informacji o zawodach					
		8. Praktyczne wykorzystanie doświadczenia i potencjału osób starszych – program mentoringu dla młodego pokolenia					
	II.2. Zwiększenie aktywności zawodowej wśród osób bezrobotnych	1. Aktywizacja osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy (osoby młode, NEET, 50+, osoby z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne)					
		2. Promocja dostępnych instrumentów wspierających zatrudnienie					
		3. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku mobilności zawodowej					
		4. Rozbudowa narzędzi zapewniających dostęp do usług publicznych pozwalających na powrót na rynek pracy					
		5. Promocja przedsiębiorczości wśród mieszkańców powiatu, wsparcie w zakresie otwierania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz wspieranie mobilności i zatrudnienia pracowników na rynku pracy					
		6. Orientacja na współpracę z pracodawcami na rzecz pozyskiwania ofert z otwartego rynku pracy					
		7. Zwiększenie dostępności do usług i instrumentów rynku pracy adekwatnych do potrzeb klientów					
		8. Zapewnienie adekwatności ilościowej oraz jakościowej obsługi doradczej pracodawców i mieszkańców powiatu					
		9. Zwiększenie poziomu reintegracji zawodowej niepełnosprawnych mieszkańców powiatu					
	II.3. Rozwój podmiotów ekonomii społecznej	1. Aktywizacja organizacji pozarządowych z terenu Powiatu Krakowskiego i rozwój partnerskiej współpracy z Urzędem Pracy Powiatu Krakowskiego oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.					
		2. Wsparcie inicjatyw zmierzających do powołania podmiotów ekonomii społecznej (np. KIS, CIS, ZAZ, CAZ).					
		3. Popularyzacja ustawy o zatrudnieniu socjalnym.					
		4. Inicjowanie/utworzenie inkubatora dla osób bez pracy.					
		5. Rozwój przedsiębiorczości społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.					
	II.4. Rozwój współpracy i integracji międzysektorowej na rzecz lokalnego rynku pracy	1. Inicjowanie/stworzenie centrum informacji i współpracy dla pracodawców					
		2. Kampania informacyjno-promocyjna i medialna oferty urzędu pracy i instrumentów oddziaływania na rynek pracy					
		3. Rozwój współpracy pracodawców z instytucjami rynku pracy i edukacji					
		4. Edukacja pracodawców w zakresie przygotowania ogłoszeń o pracę, pozyskiwania pracowników, polityk antydyskryminacyjnych					
		5. Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie działań na rzecz beneficjentów pomocy społecznej					

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

		6. Tworzenie sieci współpracy międzysektorowej w zakresie aktywizacji lokalnego rynku pracy					
III. Wsparcie osób starszych w utrzymaniu aktywności społecznej i zawodowej	III.1. Rozwój kompleksowych usług na rzecz osób starszych	1. Inicjowanie stworzenia oferty opieki dziennej, czasowej dla osób starszych					
		2. Promowanie oferty dla osób samotnych					
		3. Różnicowanie oferty dla osób starszych ze względu na ich różne potrzeby					
		4. Wsparcie dla opiekunów osób starszych					
		5. Utrzymanie standardów całodobowych placówek pomocowych dla osób starszych					
		6. Tworzenie ośrodków wielofunkcyjnych na bazie istniejących placówek pomocowych					
	III.2. Stwarzanie warunków do utrzymywania aktywności, w tym zawodowej przez osoby starsze	1. Wspieranie działalności Uniwersytetów Trzeciego Wieku.					
		2. Wspieranie powstawania świetlic, klubów dla seniorów itp. miejsc rozwijania aktywności.					
		3. Inicjowanie działań na rzecz aktywnej rekreacji i turystyki dla seniorów.					
		4. Utrzymywanie aktywności zawodowej osób starszych.					
		5. Edukacja w zakresie problemów osób starszych					
IV. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych	IV.1. Rozwój usług wsparcia i wczesnej interwencji dla osób niepełnosprawnych	1. Opieka nad dzieckiem niepełnosprawnym – wczesna interwencja, wsparcie dla rodzin.					
		2. Promowanie integracji społecznej osób niepełnosprawnych.					
		3. Rozwój oferty asystenta osób niepełnosprawnych.					
		4. Opieka nad dzieckiem niepełnosprawnym – wczesna interwencja, wsparcie dla rodzin.					
		5. Rozwój dostępności usług rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych, szczególnie dzieci.					
		6. Tworzenie klas integracyjnych w szkołach.					
		7. Grupy wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.					
		8. Inicjowanie powstania ośrodka wsparcia dla osób niepełnosprawnych.					
		9. Utrzymanie standardów całodobowych placówek pomocowych dla osób niepełnosprawnych (DPS, ŚDS, WZT, itd.).					
	IV.2. Utrzymywanie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych	1. Likwidacja barier architektonicznych, komunikacyjnych, w komunikowaniu się, technicznych.					
		2. Promocja pozytywnych praktyk, wizerunku osób niepełnosprawnych i ich aktywności.					
		3. Popularyzacja zatrudnienia osób niepełnosprawnych wśród pracodawców i instytucji publicznych.					
		4. Zatrudnienie wspomagane osób niepełnosprawnych.					
		5. Zwrot kosztów szkolenia pracowników pomagających niepełnosprawnemu pracownikowi w pracy.					
		6. Aktywizacja osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy.					

3. Finansowanie

Środki finansowe na realizację działań ujętych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2020 będą pochodzić z następujących źródeł:

- Budżetu Powiatu Krakowskiego, w tym planów finansowych jednostek organizacyjnych Powiatu,
- Budżetu gmin z terenu Powiatu Krakowskiego (*w części działań znajdujących się w kompetencjach samorządu gminnego*),
- Dotacji budżetu Państwa na realizację zadań własnych i zleconych,
- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Funduszy europejskich,
- Środków pozyskiwanych w ramach programów resortowych.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań będą podejmować starania o pozyskiwanie środków zewnętrznych, nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi w sferze szeroko rozumianej pomocy społecznej. Środki finansowe na realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 będą uwzględniane w corocznym planie budżetowym.

V. Monitoring i ewaluacja

W systemie wdrażania oraz monitorowania i ewaluacji strategii przyjęto wielokryterialną metodę analizy skuteczności i efektywności podejmowanych działań. Metoda ta jest realizowana jako zestaw mierników i wskaźników dla każdego celu operacyjnego w ramach czterech priorytetów Strategii.

Monitoring Strategii może być prowadzony na kilku poziomach:

- mierników i wskaźników ujętych w planie operacyjnym Strategii - obrazujących stopień osiągnięcia celów operacyjnych i strategicznych,
- mierników i wskaźników ujętych w programach towarzyszących (tj. Programie Aktywizacji Osób Niepełnosprawnych i Programie Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Runku Pracy),
- analiz porównawczych (benchmarkingowych) w obszarze pomocy społecznej z innymi powiatami,
- analizy trendów rozwojowych w polityce społecznej – w oparciu o analizę wskaźników w odniesieniu do celów Strategii i ogólnej sytuacji społeczno – gospodarczej.

Wyrazem uspołecznienia procesu monitorowania Strategii mogą być cykliczne badania społeczne na temat jakości życia w powiecie, dostrzeganych problemów społecznych i oczekiwań w zakresie działań i inicjatyw władz lokalnych na rzecz poprawy sytuacji społecznej mieszkańców. Badania społeczne przeprowadzane mogą być nie częściej niż co dwa lata.

Sprawozdawczość z monitoringu oraz aktualizacja Strategii dokonywane będą w okresach jednorocznych. Okresowa ocena stopnia realizacji Strategii dokonywana powinna być w oparciu o analizę wskaźnikową, opracowywaną przez wszystkie komórki organizacyjne wskazane w macierzy realizacyjnej w rubryce „Odpowiedzialny za działanie”. Zbiorcze sprawozdanie z przeprowadzonego monitoringu przygotowuje raz w roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (za tę część, która dotyczy pomocy społecznej) i Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego (za tę część, która dotyczy rynku pracy) każdorazowo we współpracy z Wydziałem Organizacyjnym i Spraw Obywatelskich, Wydziałem Edukacji i Biurem Promocji i Współpracy. Przygotowanie zbiorczego sprawozdania odbywa się na podstawie informacji własnych i otrzymanych od Partnerów współrealizujących działania. Informacja ta bazuje na miernikach wyznaczonych w Strategii. Całościowe sprawozdanie roczne może zostać przygotowane na podstawie zebranych informacji przez inną jednostkę wskazaną przez Zarząd Powiatu.

Sprawozdanie z monitoringu za rok poprzedni przygotowuje się nie później niż do końca marca każdego roku realizacji Strategii i przedkłada do akceptacji Zarządowi Powiatu. Zaakceptowane sprawozdanie roczne Zarząd Powiatu przedstawia w formie informacji Radzie Powiatu nie później niż do końca lipca każdego roku z jednoczesną informacją o planach realizowanych w danym roku budżetowym i potrzebach finansowych wynikających z realizacji Strategii w latach następnych. Tym samym, Zarząd Powiatu wnioskuję do Rady Powiatu o akceptację proponowanych kwot w budżecie powiatu przeznaczonych na sfinansowanie planowanych na rok następny (kolejne lata) działań.

Biorąc pod uwagę kryterium celu **ewaluacji**, wyróżnia się następujące jej rodzaje:

- ewaluacje strategiczne (których celem będzie ocena i analiza wdrażania Strategii w odniesieniu do priorytetów regionalnych, krajowych i wspólnotowych);
- ewaluacje operacyjne (których celem będzie wspieranie procesu monitorowania wdrażania Strategii).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 poddawana będzie okresowej ewaluacji, w szczególności:

- Ewaluacji w trakcie realizacji Strategii (*on-going*) – weryfikacja przyjętych priorytetów i celów Strategii,
- Ewaluacji na koniec założonego horyzontu czasowego (*ex-post*) – podsumowanie i określenie kierunków interwencji w obszarze pomocy społecznej na kolejne lata.

Podstawowymi źródłami informacji dla ewaluacji są coroczne sprawozdania z realizacji Strategii, a mogą być również cykliczne badania społeczne oraz inne okresowo prowadzone analizy i badania, wskazujące na stan realizacji Strategii. Ewaluacja Strategii będzie realizowana w odstępach dwuletnich.

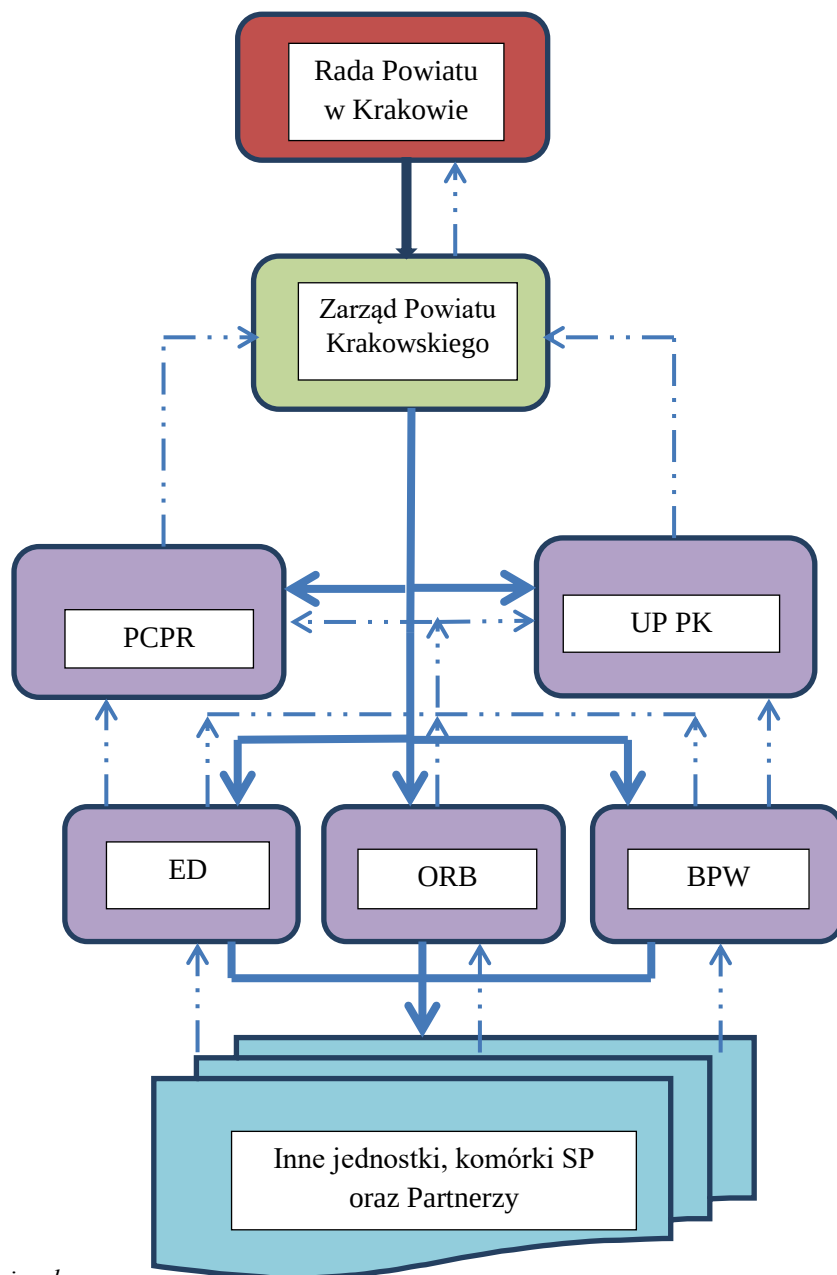
Ewaluacja Strategii może odbywać się w sposób partycypacyjny, czyli z udziałem przedstawicieli mieszkańców i innych środowisk ważnych z punktu widzenia realizacji Strategii. Formy i metody tej partycypacji zostaną ustalone odrębnie.

Instytucjonalną **strukturę systemu monitorowania i ewaluacji Strategii** tworzą:

- Rada Powiatu w Krakowie,
- Zarząd Powiatu w Krakowie,
- Komórka organizacyjna wskazana przez Zarząd Powiatu w Krakowie – pełniąca rolę centrum koordynacyjnego ds. monitorowania Strategii,
- Jednostki organizacyjne i Wydziały Starostwa Powiatowego w Krakowie, pełniące rolę jednostek realizujących konkretne działania Strategii i zarazem jednostek monitorujących te kierunki interwencji ze strony Starostwa.

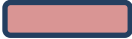
Podmiotem odpowiedzialnym za koordynowanie zadań monitoringu i ewaluacji Strategii może być komórka organizacyjna wskazana przez Zarząd Powiatu w Krakowie.

Schemat. Wdrażanie i kontrola realizacji SRPS

Opracowanie własne.

Legenda:

- Sfera decyzji
- Sfera nadzoru
- Sfera realizacji
- Sfera współrealizacji (partnerstwa)
- Kierunek decyzji

— · · —> Kierunek sprawozdawczości

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację oraz monitorowanie działań w ramach SRPS są odpowiednie merytorycznie jednostki i komórki organizacyjne Powiatu Krakowskiego, tj.

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania	PCPR ⁹	UP PK ¹⁰	WE ¹¹	ORB ¹²	BPW ¹³
I. Aktywna polityka Powiatu na rzecz rodziny	I.1. Prowadzenie edukacji na rzecz rodziny	1. Wzrost kompetencji mieszkańców (szczególnie młodzieży) w zakresie rodzicielstwa (edukacja w szkołach, promocja pozytywnych wzorców)			■		
		2. Podnoszenie kompetencji pracowników służb społecznych i edukatorów (w tym nauczycieli, pedagogów szkolnych i przedszkolnych, asystentów rodzin) w zakresie świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa			■		
		3. Kształcenie trenerów/edukatorów rodzicielstwa – szkoła dla rodziców			■		
		4. Profilaktyka w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	■				
	I.2. Wsparcie rodziny w sytuacji kryzysowej	1. Promowanie wsparcia przez asystentów rodzin	■				
		2. Dostęp do profesjonalnych usług terapeutycznych, szczególnie terapii rodzin oraz innych usług specjalistów – wzrost liczby specjalistów, terapeutów	■				
		3. Utrzymanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej (OIK) ¹⁴	■				
		4. Współpraca z wymiarem sprawiedliwości (w tym m.in. sądem rodzinnym, sędziami, kuratorami).	■				
		5. Współpraca pomiędzy powiatem i gminami w zakresie pomocy rodzinie	■				
		6. Tworzenie punktów pomocy prawnej dla mieszkańców (integracja zadań powiatu i gmin).				■	
	I.3. Rozwój pieczy zastępczej	1. Wzrost liczby rodzin zastępczych oraz jakości świadczonych przez nich usług	■				
		2. Wzrost liczby rodzinnych domów dziecka (instytucjonalna piecza zastępcza)	■				
		3. Zapewnienie dodatkowego wsparcia dla wychowanków pieczy zastępczej (usamodzielnianych) i wsparcie ich w pozyskaniu lokalu mieszkalnego	■				
		4. Zwiększenie liczby mieszkań chronionych	■				
		5. Osiągnięcie wymaganych standardów w funkcjonujących placówkach opiekuńczo-wychowawczych	■				
	I.4. Integracja	1. Promocja organizowania opieki nad dziećmi do lat 3			■		

⁹ PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

¹⁰ UP PK – Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego

¹¹ WE – Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie

¹² ORB – Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Krakowie

¹³ BPW – Biuro Promocji i Współpracy

¹⁴ Odpowiedzialnym jest Zarząd Powiatu, lecz w jego imieniu monitoruje i sprawozdaje realizację PCPR

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

	wsparcia na rzecz rodzin, w tym szczególnie dzieci i młodzieży	2. Organizowanie czasu wolnego dla rodzin, dzieci i młodzieży					
		3. Tworzenie świetlic środowiskowych					
		4. Organizowanie zajęć dla dzieci niepełnosprawnych i ich opiekunów w czasie wolnym					
		5. Integracja działań placówek edukacyjnych w zakresie spędzania czasu wolnego					
	I.5. Rozwój opieki zdrowotnej dla mieszkańców powiatu	1. Współpraca gmin i powiatu w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej					
		2. Działania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi: – uświadamianie higieny życia psychicznego, w tym działania edukacyjne w szkołach – wsparcie psychologiczne dla osób i ich rodzin – środowiskowa opieka psychiatryczna					
		3. Udostępnianie informacji o dostępnej pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin					
	I.6 Integrowanie współpracy na rzecz mieszkańców w zakresie szeroko rozumianej polityki społecznej	1. Koordynacja różnych służb na rzecz polityki społecznej – utworzenie/organizacja powiatowego centrum polityki społecznej ¹⁵					
		2. Współpraca z Organizacjami Pozarządowymi (NGO)					
		3. Promowanie wolontariatu wśród i na rzecz mieszkańców					
II. Wzrost zatrudnienia na terenie Powiatu	II.1. Wspieranie rozwoju kompetencji zawodowych wśród mieszkańców	1. Dopasowanie systemu kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy (m.in. poprzez ofertę kursów zawodowych lub innych metod podnoszących, zmieniających lub uzupełniających kompetencje lub kwalifikacje)					
		2. Rozwijanie kompetencji społecznych wśród mieszkańców Powiatu					
		3. Dostosowanie oferty edukacyjnej do tendencji na rynku pracy poprzez współpracę z instytucjami i przedsiębiorcami w zakresie monitorowania potrzeb i oczekiwań pracodawcy					
		4. Promocja postaw uczenia się przez całe życie					
		5. Wsparcie pracodawców w obszarze diagnozowania potrzeb szkoleniowych pracowników, w tym poprzez zwiększenie wykorzystania Krajowego Funduszu Szkoleniowego					
		6. Rozwijanie oferty doradztwa zawodowego w szkołach, w tym doradztwo zawodowe dla uczniów i rodziców					
		7. Stworzenie zintegrowanego systemu informacji o zawodach					
		8. Praktyczne wykorzystanie doświadczenia i potencjału osób starszych – program mentoringu dla młodego pokolenia					
	II.2. Zwiększenie aktywności zawodowej wśród osób bezrobotnych	1. Aktywizacja osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy (osoby młode, NEET, 50+, osoby z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne)					
		2. Promocja dostępnych instrumentów wspierających zatrudnienie					
		3. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku mobilności zawodowej					
		4. Rozbudowa narzędzi zapewniających dostęp do usług publicznych pozwalających na powrót na rynek pracy					
		5. Promocja przedsiębiorczości wśród mieszkańców powiatu, wsparcie w zakresie otwierania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz wspieranie mobilności i zatrudnienia pracowników na rynku pracy					
		6. Orientacja na współpracę z pracodawcami na rzecz pozyskiwania ofert z otwartego rynku pracy					
		7. Zwiększenie dostępności do usług i instrumentów rynku pracy adekwatnych do potrzeb klientów					
		8. Zapewnienie adekwatności ilościowej oraz jakościowej obsługi doradczej pracodawców i mieszkańców powiatu					

¹⁵ J.w.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

		9. Zwiększenie poziomu reintegracji zawodowej niepełnosprawnych mieszkańców powiatu						
	II.3. Rozwój podmiotów ekonomii społecznej	1. Aktywizacja organizacji pozarządowych z terenu Powiatu Krakowskiego i rozwój partnerskiej współpracy z Urzędem Pracy Powiatu Krakowskiego oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.						
		2. Wspieranie inicjatyw zmierzających do powołania podmiotów ekonomii społecznej (np. KIS, CIS, ZAZ, CAZ).						
		3. Popularyzacja ustawy o zatrudnieniu socjalnym.						
		4. Inicjowanie/utworzenie inkubatora dla osób bez pracy.						
		5. Rozwój przedsiębiorczości społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.						
	II.4. Rozwój współpracy i integracji międzysektorowej na rzecz lokalnego rynku pracy	1. Inicjowanie/stworzenie centrum informacji i współpracy dla pracodawców						
		2. Kampania informacyjno-promocyjna i medialna oferty urzędu pracy i instrumentów oddziaływania na rynek pracy						
		3. Rozwój współpracy pracodawców z instytucjami rynku pracy i edukacji						
		4. Edukacja pracodawców w zakresie przygotowania ogłoszeń o pracę, pozyskiwania pracowników, polityk antydyskryminacyjnych						
		5. Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie działań na rzecz beneficjentów pomocy społecznej						
		6. Tworzenie sieci współpracy międzysektorowej w zakresie aktywizacji lokalnego rynku pracy						
III. Wsparcie osób starszych w utrzymaniu aktywności społecznej i zawodowej	III.1. Rozwój kompleksowych usług na rzecz osób starszych	1. Inicjowanie stworzenia oferty opieki dziennej, czasowej dla osób starszych						
		2. Promowanie oferty dla osób samotnych						
		3. Różnicowanie oferty dla osób starszych ze względu na ich różne potrzeby						
		4. Wsparcie dla opiekunów osób starszych						
		5. Utrzymanie standardów całodobowych placówek pomocowych dla osób starszych						
		6. Tworzenie ośrodków wielofunkcyjnych na bazie istniejących placówek pomocowych ¹⁶						
	III.2. Stwarzanie warunków do utrzymywania aktywności, w tym zawodowej przez osoby starsze	1. Wspieranie działalności Uniwersytetów Trzeciego Wieku.						
		2. Wspieranie powstawania świetlic, klubów dla seniorów itp. miejsc rozwijania aktywności.						
		3. Inicjowanie działań na rzecz aktywnej rekreacji i turystyki dla seniorów.						
		4. Utrzymywanie aktywności zawodowej osób starszych.						
		5. Edukacja w zakresie problemów osób starszych						
IV. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych	IV.1. Rozwój usług wsparcia i wczesnej interwencji dla osób niepełnosprawnych	1. Opieka nad dzieckiem niepełnosprawnym – wczesna interwencja, wsparcie dla rodzin.						
		2. Promowanie integracji społecznej osób niepełnosprawnych.						
		3. Rozwój oferty asystenta osób niepełnosprawnych.						
		4. Opieka nad dzieckiem niepełnosprawnym – wczesna interwencja, wsparcie dla rodzin.						
		5. Rozwój dostępności usług rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych, szczególnie dzieci.						
		6. Tworzenie klas integracyjnych w szkołach.						
		7. Grupy wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.						

¹⁶ J.W.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 - Część II.
Plan strategiczny

		8. Inicjowanie powstania ośrodka wsparcia dla osób niepełnosprawnych.					
		9. Utrzymanie standardów całodobowych placówek pomocowych dla osób niepełnosprawnych (DPS, ŚDS, WZT, itd.).					
	IV.2. Utrzymywanie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych	1. Likwidacja barier architektonicznych, komunikacyjnych, w komunikowaniu się, technicznych.					
		2. Promocja pozytywnych praktyk, wizerunku osób niepełnosprawnych i ich aktywności.					
		3. Popularyzacja zatrudnienia osób niepełnosprawnych wśród pracodawców i instytucji publicznych.					
		4. Zatrudnienie wspomagane osób niepełnosprawnych.					
		5. Zwrot kosztów szkolenia pracowników pomagających niepełnosprawnemu pracownikowi w pracy.					
		6. Aktywizacja osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy.					

Komórka organizacyjna wskazana przez Zarząd Powiat corocznie po opracowaniu sprawozdania z realizacji Strategii przekazuje go Zarządowi Powiatu w celu weryfikacji aktualności kierunków interwencji oraz sformułowania rekomendacji co do dalszych działań.

Zarząd Powiatu przekazuje sprawozdanie z realizacji Strategii Radzie Powiatu Krakowskiego.